

สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ปริญญาโท

ของ

สุทธิชัย พลัปลาเล็ก

9 1318 2550

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ

มีนาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๒๕๕๐

สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

บทคัดย่อ
ของ
สุทธิชัย พลัปปลาเล็ก

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
มีนาคม 2550

สุทธิชัย พลับพลาเล็ก.(2550). *สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากร
กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. ปริญญาโท วท.ม.(การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ชัยโรจน์ สายพันธุ์,รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพฤษ์*

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและเปรียบเทียบความต้องการการจัดกิจกรรม
นันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ ตำแหน่ง
งาน และประสบการณ์การทำงาน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ
เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัย มีค่าความเชื่อมั่น 0.80 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t-test) ทดสอบค่า
เอฟ (F-test)

ผลการวิจัยพบดังนี้

- 1.สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยรวมยังไม่
เหมาะสม
- 2.บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ
โดยรวมในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดการและดำเนินการ ด้าน
บุคลากรผู้ให้บริการและด้านกิจกรรมนันทนาการมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้าน
สถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกมีความต้องการอยู่ในระดับมาก
- 3.บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีเพศต่างกันมีความต้องการการจัดกิจกรรม
นันทนาการ ไม่แตกต่างกัน
- 4.บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีอายุต่างกันมีความต้องการการจัดกิจกรรม
นันทนาการ ไม่แตกต่างกัน
- 5.บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีความต้องการการจัด
กิจกรรมนันทนาการ ไม่แตกต่างกัน
- 6.บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความ
ต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ไม่แตกต่างกัน

STATUS AND NEEDS FOR RECREATION ACTIVITY MANAGEMENT
OF THE DEPARTMENT OF ENVIRONMENTAL QUALITY PROMOTION

AN ABSTRACT
BY
SUTTICHAJ PLUBPLALEK

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Science degree in Recreation Management
At Srinakharinwirot University
March 2007

Suttichai plubplalek .(2007). *Status and Needs for Recreation Activity*

Management of the Department of Environmental Quality Promotion. Master thesis, MSc. (Recreation Management). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committees : Asst. Prof. Chairaje Saiphant, Assoc. Prof. Tawate Piriyaopon

The purpose of this research was to study the Status and Needs for Recreation Activity Management of the Department of Environmental Quality Promotion and to compare those needs under the following aspects: sex, age, position, and experience. The instrument was the questionnaire implemented by the researcher himself with the reliability at .80 and completed by the 300 people. The statistical methods for analyzing the data of this study were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test

The results revealed that

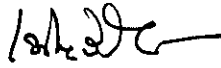
1. The actual state for recreation activity management of the Department of Environmental Quality Promotion were not suitable.
2. Needs for recreation activity management of personnel at the Department of Environmental Quality Promotion were medium demanding level but facilities were high demanding level
3. Personnel at Department of Environmental Quality Promotion having different sex have the needs for recreation activity management were significant no different.
4. Personnel at Department of Environmental Quality Promotion having different age have the needs for recreation activity management were significant no different.
5. Personnel at Department of Environmental Quality Promotion having different position have the needs for recreation activity management were significant no different.
6. Personnel at Department of Environmental Quality Promotion having different experience have the needs for recreation activity management were significant no different.

ปริญญาโท
เรื่อง

สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ของ
สุทธิชัย พลัปปลาเล็ก

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

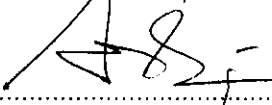

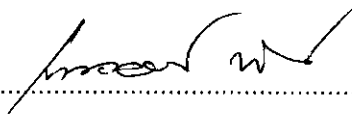
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

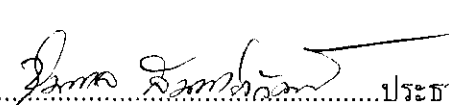
วันที่ 9 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2550

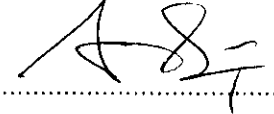
คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

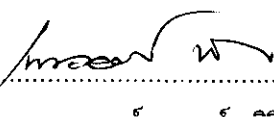
..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยโรจน์ สายพันธ์ุ)

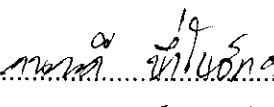
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพฤษ์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(อาจารย์จุมพล ลัมพาทิวัฒน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยโรจน์ สายพันธ์ุ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพฤษ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกทวี พึ่งโพธิ์ทอง)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดีด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยโรจน์ สายพันธ์ุ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพฤษ์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ข้อคิดต่างๆ และการแก้ไขข้อบกพร่องอันเป็นประโยชน์ในการทำปริญญานิพนธ์จนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์จุมพล ลัมพาทิวัฒน์ หัวหน้าภาควิชา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กนกวัต พึ่งโพธิ์ทอง ที่เป็นกรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติมและเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่กรุณาให้คำแนะนำแก้ไข เรียบเรียงปริญญานิพนธ์จนสำเร็จเรียบร้อย

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร.ท.ดร. ไพบูลย์ อ่อนมั่ง(ร.น.) คุณสากล ฐิณะกุล ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและเผยแพร่ และคุณอลงกต ศรีวิจิตรกมล นักวิชาการเผยแพร่ 6ว ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ขอบพระคุณผู้เพื่อนร่วมรุ่นทุกท่านที่คอยให้กำลังใจผลักดันในการจัดทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้และอีกท่านที่คอยให้ความช่วยเหลือตลอดเวลา คือพี่สมักร ภูมิเขต

ขอขอบพระคุณพี่ๆ เพื่อนๆบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามอย่างจริงใจโดยเฉพาะพี่ๆน้องๆใน กองส่งเสริมและเผยแพร่ขอบพระคุณมากครับ

ขอบคุณชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ทำให้รู้ว่าผมค้นพบในสิ่งที่ตัวเองชอบ และรักขอบคุณเพื่อน พ้อง น้อง พี่ ในชมรมอนุรักษ์และอาจารย์ที่ปรึกษาชมรม ดร.พิมพ์มา ม่วงศิริธรรม ที่ผมขอความอนุเคราะห์ครั้งใดก็ยินดีช่วยเหลือตลอดมา ขอบคุณมากๆบ้านอนุรักษ์

ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอกราบแทบเท้า พ่อสุชาติ พลับพลาเล็ก แม่สุนันท์ พลับพลาเล็ก ที่อบรมเลี้ยงดูสั่งสอนให้ความรัก ให้กำลังใจ ให้กอดเมื่อยามเหนื่อยล้าและท้อแท้ ขอบคุณ ปู่ ยา ตา ยาย และทุกท่านที่เป็นแรงใจทำให้เกิดสิ่งนี้ขอบพระคุณมากครับ

สุทธิชัย พลับพลาเล็ก

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	1
ความสำคัญในการวิจัย.....	1
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
สมมุติฐานในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดและทฤษฎีความต้องการ.....	7
ความหมายของนันทนาการ.....	10
ความสำคัญของนันทนาการ.....	12
ประวัติของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม.....	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	16
งานวิจัยในประเทศ.....	19
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	25
การกำหนดกลุ่มประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	25
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	25
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	75
สังเขปความมุ่งหมาย สมมุติฐาน และวิธีการดำเนินการค้นคว้า.....	75
สรุปผลการวิจัย.....	77
อภิปรายผล.....	79

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ).....	
ข้อเสนอแนะ.....	82
บรรณานุกรม.....	83
ภาคผนวก.....	86
ภาคผนวก.....	87
ภาคผนวก.....	97
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	99

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไป ของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตัวอย่างจำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ทำงาน.....	31
2 ค่าเฉลี่ยและความค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการด้านการจัดการและดำเนินการ.....	33
3 ค่าเฉลี่ยและความค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ.....	34
4 ค่าเฉลี่ยและความค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก.....	35
5 ค่าเฉลี่ยและความค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ ด้านกิจกรรมนันทนาการ.....	36
6 ค่าเฉลี่ยและความค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ โดยรวมของ บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม.....	37
7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ ด้านการจัดการและดำเนินการ จำแนกตามเพศ.....	38
8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ จำแนกตามเพศ.....	40
9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามเพศ.....	41
10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ ด้านกิจกรรมนันทนาการ จำแนกตามเพศ.....	43
11 ผลการทดสอบความแตกต่างของความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ด้านการจัดการและดำเนินการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรมนันทนาการ เปรียบเทียบ ระหว่างเพศ.....	44
12 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ ด้านการจัดการและดำเนินการ จำแนกตามอายุ.....	45

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
13	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ จำแนกตามอายุ..... 46
14	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามอายุ..... 48
15	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ ด้านกิจกรรมนันทนาการ จำแนกตามอายุ..... 49
16	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอายุ..... 51
17	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ความต้องการการจัด กิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอายุ..... 52
18	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ ด้านการจัดการและดำเนินการ จำแนกตามตำแหน่งงาน..... 53
19	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ จำแนกตามตำแหน่งงาน..... 55
20	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ ด้านการจัดการและดำเนินการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้าน สถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านกิจกรรมนันทนาการ จำแนกตามตำแหน่งงาน..... 57
21	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ ด้านการจัดการและดำเนินการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้าน สถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านกิจกรรมนันทนาการ จำแนกตามตำแหน่งงาน..... 59
22	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จำแนกตาม ตำแหน่งงาน..... 62
23	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ความต้องการการจัด กิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จำแนกตามตำแหน่งงาน..... 63

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
24	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ ด้านการจัดการและดำเนินการ จำแนกตามประเภท การทำงาน.....	64
25	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ จำแนกตามประเภท การทำงาน.....	66
26	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตาม ประเภทการทำงาน.....	68
27	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ ด้านกิจกรรมนันทนาการ จำแนกตามประเภท การทำงาน.....	70
28	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จำแนกตาม ประเภทการทำงาน.....	72
29	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ความต้องการการจัด กิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จำแนกตามประเภทการทำงาน.....	73

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
-----------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ระบบราชการจัดเป็นระบบที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่จะพัฒนาไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผลตรงตามเป้าหมายนั้นย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ทั้ง ทรัพยากรมนุษย์ งบประมาณ ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ร่วมทั้งการบริหาร ทรัพยากรมนุษย์มีความสำคัญสูงสุด ในบรรดาปัจจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว เมื่อพิจารณาจะพบว่า ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ แต่ทรัพยากรมนุษย์ในการดำเนินการ ตั้งแต่ผู้บริหาร จนกระทั่งบุคลากรทุกคนแสดงประสิทธิภาพในการทำงานไม่ถึงจุดสูงสุด ทั้งด้าน ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ สุขภาพร่างกายและจิตใจอ่อนแอ มีแต่ความเครียด เจ็บป่วยง่าย สมรรถภาพทั้งทางกายและจิตใจอยู่ในระดับต่ำ ถึงแม้ปัจจัยเกื้อหนุนพร้อมสมบูรณ์ ก็ไม่มีประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น ดังนั้นบุคลากรจึงเป็นประชากรสำคัญที่สุดในองค์กรตั้งแต่ระดับเล็ก ๆ จนถึงระดับชาติ ถ้าหากว่าประชากรในประเทศมีลักษณะและพฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศชาติ เอื้อต่อการพัฒนาระบบแล้ว การพัฒนาประเทศ ระบบองค์กรก็คงจะเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะมนุษย์เป็นที่รวมของทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นด้านพลังความคิดหรือวิทยาการก้าวหน้า ล้วนแล้วแต่เกิดจากมนุษย์ทั้งสิ้น

ถ้าเราสามารถเตรียมคนให้เป็นที่ไปตามที่เราต้องการ การพัฒนาองค์กร หรือประเทศ ก็จะเป็นไปตามเป้าหมาย เมื่อเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาองค์กร องค์กรก็จำเป็นต้องหมั่นดูแลเอาใจใส่บุคลากรให้พร้อมที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและพร้อมจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติอยู่เสมอ ดังที่ ประเวศ วะสี (2530:16) กล่าวว่า การมีประชากรที่มีคุณภาพย่อมสามารถสร้างความเจริญให้แก่ชาติ และทำให้เกิดการพัฒนาอย่างมีคุณภาพได้เป็นอย่างดีและถ้าพลเมืองสมรรถภาพและจิตใจดีด้วยและย่อมจะเป็นประโยชน์ และมีคุณค่าต่อการพัฒนาประเทศได้อย่างเป็นเลิศ ดังนั้นเมื่อใดที่เราเพิกเฉยปล่อยให้พลเมืองอ่อนแอ สุขภาพเสื่อมโทรมทั้งกายและจิตใจแล้ว เมื่อนั้นจะเป็นการลดศักยภาพที่จะต้องต่อสู้กับสิ่งต่าง ๆ ที่กำลังเผชิญอยู่ได้

สำหรับในแง่ของคุณภาพชีวิตในสภาพแวดล้อมรัฐบาลในฐานะองค์กรของรัฐที่มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี เห็นความสำคัญในเรื่องนี้จึงกำหนดแนวทางและนโยบายเพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยโดยจัดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2519 – 2523) จนมาถึงฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) และได้อธิบายความหมายของคุณภาพชีวิตโดยสรุปว่า การพัฒนาคุณภาพของประชาชนทั้งทางร่างกายสติปัญญาความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรมและวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านอาชีพและจิตใจเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ต่อการพัฒนาคุณภาพของคนในทุก ๆ ด้านทุก ๆ ขั้นตอนและทุก

ระดับวัยของชีวิต เพื่อให้ได้มาซึ่งการดำรงชีวิตในสังคมอยู่ในระดับดี รัฐบาลจึงได้มอบหมายให้องค์กรของรัฐที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ทำงานอย่างจริงจังโดยหาหนทางและหรือวิธีการต่าง ๆ ไปพัฒนาเพื่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวม เครื่องมือและวิธีการต่าง นั้นคือกิจกรรมนันทนาการเพราะกิจกรรมนันทนาการช่วยพัฒนาอารมณ์และจิตใจให้เป็นสุขสนุกสนาน เป็นเรื่องของจิตใจที่กำหนดคุณภาพต่าง ๆ ของการกำหนดชีวิตได้จึงกล่าวได้ว่าองค์ประกอบในแง่ของคุณภาพชีวิต ถ้าพิจารณาโดยถ่วงน้ำหนักแล้ว จะหาจากกิจกรรมนันทนาการได้เป็นส่วนมาก

นอกจากนั้นแล้วความสำคัญของนันทนาการจะเห็นได้จากการที่องค์การศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้ประกาศหลัก “ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน” (The Universal Declaration Human Rights) ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับนันทนาการอยู่ 3 มาตรา คือ มาตรา 24 “ทุกคนมีสิทธิ์ที่จะพักผ่อนและใช้เวลาว่าง” มาตรา 26 “การศึกษาเป็นเครื่องช่วยให้มนุษย์พัฒนาทางด้านบุคลิกภาพ” และมาตรา 27 “ทุกคนมีสิทธิ์ที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมของชุมชนด้านวัฒนธรรม ศิลปะ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ตลอดจนผลประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมนั้น ๆ” (จรินทร์ ธานีรัตน์. 2528: 45)

แนวนโยบายของรัฐมุ่งเน้นในเรื่องของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จะเห็นได้จากแผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) ในด้านวัตถุประสงค์เน้นให้เร่งรัดพัฒนาคุณภาพชีวิต สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ วัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้นำมากำหนดเป็นแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติขึ้นในปัจจุบันทั้งนี้โดยมุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพพลเมืองให้มีคุณธรรม จริยธรรมปัญญา และพละนาถายสมบูรณ นนโยบายการศึกษาและมาตรการในการพัฒนา เพื่อพัฒนาบุคคลประการหนึ่งก็คือ การสร้างความเข้าใจและให้มีพฤติกรรมที่ถูกต้องเกี่ยวกับโภชนาการ การกีฬาการออกกำลังกาย การพักผ่อน การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีความเหมาะสมตามเพศและวัย

วิธีการที่จะทำให้บุคลากรมีคุณภาพนั้น สิ่งจำเป็นก็คือการตอบสนองความต้องการขั้น พื้นฐาน การพักผ่อนหย่อนใจ หรือนันทนาการสามารถตอบสนองความต้องการความสนใจในเวลาว่าง มีขอบข่ายเนื้อหากว้างขวาง สามารถพัฒนาบุคลากรให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อเนก หงษ์ทองคำ. 2542 : 18) ได้จำแนกขอบข่ายกิจกรรมนันทนาการออกเป็น 11 ประเภท ซึ่งจะประกอบไปด้วย ศิลปะและหัตถกรรม การเดินร่า การละคร เกมและกีฬา งานอดิเรก การดนตรีและเพลง นันทนาการกลางแจ้ง การอ่าน การเขียน และการพูด นันทนาการทางสังคม กิจกรรมพิเศษ งานบริการและการอาสา

ปัจจุบันกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้มีการจัดให้บริการการจัดกิจกรรมนันทนาการให้กับบุคลากรเพื่อตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานอยู่แล้ว แต่ความต้องการของบุคลากรนั้นย่อมมีความต้องการที่มากน้อยไม่เท่ากันหรือไม่ตรงตามความต้องการที่มีอยู่ การจัดกิจกรรมนันทนาการในปัจจุบันนั้น อาจไม่เพียงพอต่อความต้องการของบุคลากรและอาจทำให้ประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรลดน้อยลง และการทำงานในปัจจุบันต้องทำงานประสานงานกันระหว่างส่วนต่าง ๆ ซึ่งกิจกรรมนันทนาการเหล่านี้สามารถเป็นกิจกรรมเสริมความสัมพันธ์ของแต่ละส่วนได้

ข้าพเจ้าในฐานะผู้ศึกษาทำการวิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพิจารณาและปรับโครงสร้างเพื่อจัดบริการกิจกรรมนันทนาการได้ตามที่บุคลากรได้ตามที่บุคลากรสนใจและต้องการ ตลอดจนการพัฒนาการบริการด้านอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการเพื่อให้บุคลากรได้รับประโยชน์สูงสุด

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามตัวแปร เพศ อายุ ตำแหน่งงานและประสบการณ์การทำงาน

ความสำคัญในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังเป็นข้อมูลและแนวทางให้ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม นำข้อมูลไปประกอบการพิจารณาปรับโครงสร้างการจัดบริการเพื่อให้บุคลากร ได้รับประโยชน์สูงสุดรวมถึงเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าสำหรับผู้ที่ทำการวิจัย และผู้ที่สนใจเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคลากรของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ. 2549 จำนวน 475 คน (กองการเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นบุคลากร กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปรียบเทียบจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538: 303; อ้างอิงจาก Krejcie & Morgan) มีขนาดประชากร 475 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 214คน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะเก็บข้อมูล 300 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่จะศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ, อายุ, ตำแหน่งงาน, ประสบการณ์การทำงาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **สภาพ** หมายถึงภาวะหรือปรากฏการณ์ที่เป็นจริงอยู่เป็นประจำในการประกอบกิจกรรมนันทนาการของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

2. **ความต้องการ** หมายถึง ความประสงค์ที่ต้องการให้กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจัดกิจกรรมนันทนาการให้กับบุคลากรของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

3. **การจัดกิจกรรมนันทนาการ** หมายถึง การดำเนินการให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลเข้าร่วมในเวลาว่างโดยไม่มีการบังคับหรือเข้าร่วมด้วยความสมัครใจแล้วส่งผลก่อให้เกิดการพัฒนา รวมทั้งความสุขสนุกสนาน โดยได้แบ่งการจัดกิจกรรมนันทนาการเป็น 4 ด้านคือ

3.1 ด้านการจัดการและดำเนินการ หมายถึงการปฏิบัติด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการที่กำหนดไว้และมีแนวทาง วัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ที่มีการวางแผนล่วงหน้า

3.2 ด้านบุคลากรผู้ให้บริการหมายถึงบุคลากรผู้มีความรู้ ความชำนาญในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการและการจัดการกิจกรรมนันทนาการ

3.3 ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกหมายถึงบริเวณหรือพื้นที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการรวมถึงอุปกรณ์ต่าง ๆ

3.4 ด้านประเภทของกิจกรรมนันทนาการหมายถึงกิจกรรมที่กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นผู้ดำเนินการจัดซึ่งผู้เข้าร่วมสนุกสนานเพลิดเพลินและเปิดโอกาสทุกคนสามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ ซึ่งแสดงออกซึ่งความพึงพอใจและความต้องการโดยก่อให้เกิดความเจริญงอกงาม ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ

4. **บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม** หมายถึง ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวในกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่ทำงานอยู่ที่อาคารกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เลขที่ 49 พระราม 6 ซอย 30 ถนนพระรามที่ 6 พญาไท กรุงเทพฯ 10400 และที่ทำงานอยู่ที่ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120

5. **เพศ** หมายถึง ลักษณะทางกายภาพที่แสดงถึงลักษณะเพศของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง

6. **อายุ** หมายถึง ช่วงอายุของบุคลากรของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้แก่ 20 -30 ปี, 30 – 40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

7. ตำแหน่งงาน หมายถึง สถานภาพของบุคลากรในขณะที่ทำงานอยู่ในกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน แบ่งเป็น

- ข้าราชการ หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตาม พ.ร.บ. นี้ ให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากงบประมาณหมวดเงินเดือน ในกระทรวง ทบวง กรม ฝ่ายพลเรือน

- พนักงานราชการ หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการจ้างตามสัญญาจ้าง โดยได้รับค่าตอบแทนจากงบประมาณของส่วนราชการ เพื่อพนักงานของรัฐในการปฏิบัติงานให้กับส่วนราชการนั้น

- ลูกจ้างประจำ หมายถึง ลูกจ้างประจำที่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณของทางราชการหมวดลูกจ้างประจำ

- ลูกจ้างชั่วคราว หมายถึง ลูกจ้างที่จ้างชั่วคราวด้วยเงินงบประมาณของทางราชการและจากงบประมาณอื่น

8. ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ระยะเวลาที่ทำงานอยู่ในกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมตั้งแต่เริ่มบรรจุจนถึงปัจจุบันในตำแหน่งงานต่าง ๆ ของบุคลากร แบ่งเป็นช่วงดังนี้

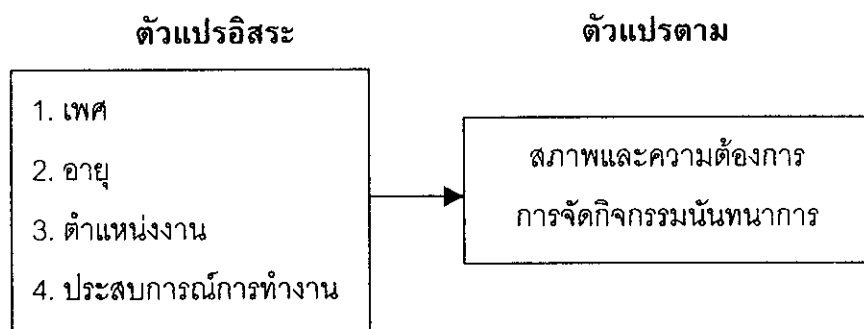
- 2 ปีหรือน้อยกว่า

- 3 - 5 ปี

- 6 - 10 ปี

- 10 ปีขึ้นไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีเพศต่างกันมีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน
2. บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีอายุต่างกันมีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน
3. บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน
4. บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิจัยเรื่อง สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากร กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยศึกษาและสรุปข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

1. แนวความคิดและทฤษฎีความต้องการ
2. ความหมายของนันทนาการ
3. ความสำคัญของนันทนาการ
4. ประเภทของกิจกรรมนันทนาการ
5. ประวัติของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยในประเทศ

แนวคิดและทฤษฎีความต้องการ

มนุษย์เป็นสิ่งที่มีชีวิต มีจิตใจ มีความรู้สึกนึกคิด มีความต้องการเพื่อการดำรงชีวิตให้อยู่รอด และมีความสุขในสังคม อรุณ รักธรรม (2527:67) ได้อธิบายความต้องการและความแตกต่างของมนุษย์ไว้ว่า เพราะความต้องการนี้เองที่เป็นตัวผลักดันให้มนุษย์ต่อสู้ดิ้นรนและทำทุกอย่างเพื่อตอบสนองความต้องการของตัวเอง ขนาดของการต่อสู้ดิ้นรนก็จะขึ้นอยู่กับระดับความต้องการของแต่ละคน ซึ่งมีไม่เท่ากัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเข้าใจความต้องการของมนุษย์เพื่อจะได้บำบัดความต้องการเหล่านั้นได้อย่างถูกต้อง ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ จึงเป็นทฤษฎีหนึ่งที่เป็นแรงจูงใจให้ประชาชนออกกำลังกายได้มากขึ้น เพื่อมีประสิทธิภาพในการประกอบกิจกรรมในชีวิตประจำวัน กฤษณา ศักดิ์ศรี (2527 : 67) กล่าวว่า ความต้องการเป็นเรื่องที่พัวพันกับการดำรงชีวิตให้อยู่รอดของมนุษย์ ความต้องการจึงปรากฏออกมาในรูปของความต้องการอันจำเป็นแห่งการดำรงชีวิตซึ่งมีมาแต่กำเนิดและจัดหาขึ้นภายหลังกล่าวโดยสรุปของความต้องการของมนุษย์มีอยู่ 3 ประการใหญ่ ๆ คือ

1. ความต้องการทางร่างกาย (Biological Need)
2. ความต้องการทางจิตใจ (Psychological Need)
3. ความต้องการทางสังคม (Social Need)

ทฤษฎีความต้องการ กล่าวถึงปัจจัยความต้องการ ได้แก่ ทฤษฎีดังต่อไปนี้

มาสโลว์ (Maslow 1970 : 112 - 113) เป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ได้ศึกษาความต้องการของมนุษย์ สรุปได้ว่า การแสดงพฤติกรรมของมนุษย์นั้นเกิดจากความต้องการและความพึงพอใจ เมื่อได้รับการตอบสนอง เขาได้เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจ (A Theory of Human Motivation) ได้สรุปธรรมชาติของมนุษย์ได้ 3 ประการ คือ

1. มนุษย์มีความต้องการ และมีความต้องการไม่มีที่สิ้นสุด
2. ความต้องการได้รับการตอบสนองแล้ว ก็จะไม่เป็นแรงจูงใจอีก ความต้องการที่ยังไม่ตอบสนองเท่านั้นที่เป็นแรงจูงใจของพฤติกรรม
3. ความต้องการของมนุษย์มีเป็นลำดับชั้นของสำคัญ กล่าวคือเมื่อความต้องการระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้วก็จะมีความต้องการระดับสูงขึ้นไปซึ่งแบ่งชั้นได้ 5 ชั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 ความต้องการทางสรีระ (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อร่างกายและชีวิตมนุษย์ ได้แก่ ปัจจัย 4 กล่าวคือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และรวมถึงสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิต เช่น การออกกำลังกายและการพักผ่อน การประกอบกิจกรรมนันทนาการ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัย (Security and Safety Needs) มีความมั่นคงและความปลอดภัยในทางกายภาพ เช่น ความมั่นคงและความปลอดภัยต่อร่างกาย การประกอบอาชีพ การรักษาชีวิต การป้องกันอาชญากรรม

ขั้นที่ 3 ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เป็นความต้องการรู้จักคุ้นเคยในสถานที่ทำงานและบ้าน เช่น รวมกลุ่มสมาชิก การติดต่อปฏิสัมพันธ์กันและกันรักใคร่แสดงออกถึงความ เป็นมิตร เป็นกลุ่มเดียวกัน ให้อุปการะช่วยเหลือเป็นสมาชิกในสังคม เช่น สโมสร คลับ เป็นต้น

ขั้นที่ 4 ความต้องการการยอมรับ (Esteem Needs) ความต้องการเกียรติยศ ชื่อเสียงการยกย่องนับถือจากผู้อื่น ซึ่งมาจากผลงานประกอบกับคุณงามความดี

ขั้นที่ 5 ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self – Actualization Needs) เป็นความต้องการขั้นสุดยอดของมนุษย์ มนุษย์ทุกคนมีความคาดหวังไว้เป็นขั้นที่มนุษย์มีพร้อมบริบูรณ์แล้วทุกสิ่งทุกอย่าง มีครอบครัวที่ดี มีรากฐานที่ดี ทั้งนี้ความสำเร็จในชีวิตย่อมขึ้นอยู่กับการใช้ความสามารถของตนเอง

ทฤษฎีความต้องการของอัลเดอร์เฟอร์ (Alderfer Modified Hierarchy Theory) หลุยส์ จาปาเทค (2533:40-41) เป็นผู้คิดทฤษฎีความต้องการนี้ ในค.ศ. 1972 เป็นทฤษฎี (ERG Existence Relatedness Theory) ที่สนับสนุนทฤษฎีความต้องการตามลำดับชั้นมาสโลว์ Maslow เขาปรับเปลี่ยนให้เข้าใจง่ายขึ้นจาก 5 ชั้น ของมาสโลว์เหลือเพียง 3 ลำดับชั้น เป็นทฤษฎี อีอาร์จี ของอัลเดอร์เฟอร์ (ERG Theory Alderfer) ได้เสนอแนะรายละเอียดของทฤษฎี ดังนี้

1. ความต้องการการอยู่รอด (Existence Needs) คือ ความต้องการขั้นพื้นฐานเพื่อประทังชีวิตของคน เพื่อการอยู่ได้หรือเพื่อการอยู่รอด ความต้องการของเขานี้ได้รวมเอาความต้องการขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 ของมาสโลว์เข้าไว้ นั่นคือความต้องการทางร่างกายและความต้องการความปลอดภัยนั่นเอง

2. ความต้องการมีสัมพันธภาพ (Relatedness Needs) คือความต้องการที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับบุคคลรอบ ๆ ตัว และบุคคลในสังคม ความต้องการตรงกับขั้นที่ 3 ของมาสโลว์ ซึ่งเรียกว่าความต้องการทางสังคมของอัลเดอร์เฟอร์ (Social Needs Alderfer) ได้ให้ความสำคัญความต้องการขั้นนี้มาก เพราะถือว่ามนุษย์จะอยู่ได้มิใช่ใช้ความต้องการพื้นฐานเท่านั้น แต่การรวมตัวอยู่ด้วยกันเป็นกลุ่มหรือหมู่พวกนั้นมีความจำเป็น

3. ความต้องการความเจริญก้าวหน้า (Growth Needs) คือ ความต้องการ เพื่อความเจริญก้าวหน้า เป็นความต้องการสูงสุดของคน ซึ่งเขาได้รวมเอาขั้นที่ 4 และขั้นที่ 5 ของความต้องการตามลำดับ ของมาสโลว์เข้าด้วยกัน ความต้องการขั้นนี้จะบ่งบอกถึงความสูงสุดของชีวิตของมนุษย์ชาตินั่นเอง

สำหรับ โนลส์ (สวัณน์ วัฒนวงศ์. 2538 : 91 ; อ้างอิงจาก Knowles.1970) นักการศึกษาผู้ใหญ่ที่มีชื่อเสียงชาวอเมริกัน ได้เสนอความคิดเห็น เกี่ยวกับความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์แยกออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physical Needs) เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย ส่วนมาก มนุษย์เรา มีความต้องการทางด้านนี้ เพื่อความคงอยู่ของร่างกาย ในทางการศึกษาผู้ใหญ่ คือ ความต้องการแลเห็น ได้ยินเสียง ความสุขสบาย การพักผ่อน หมายความว่าถ้าหากตัวหนังสือเล็ก เกิน เสียงสูง เบา เกินไป สิ่งเหล่านี้อาจจะทำให้ไม่ประสบความสำเร็จพอใจได้

2. ความต้องการในการเจริญงอกงาม (Growth Needs) นักจิตวิทยาส่วนมากเห็นตรงกันว่า ความต้องการด้านนี้เป็นสิ่งสำคัญที่พาไปสู่ส่วนอื่น ๆ ของความต้องการ ซึ่งก็ตรงกับ ความต้องการกระทำตนตามความสามารถ (Self - actualization) ตามทฤษฎีของมาสโลว์นั่นเอง ผู้ใหญ่ที่มองไม่เห็นอนาคตของตัวเองนั้นเป็นบุคคลที่น่าสงสาร เพราะว่าการมองไม่เห็นความก้าวหน้าในอนาคตของตัวเอง ทำให้คุณค่าอื่น ๆ ลดลงอย่างมาก จากการศึกษ พบว่าคนที่เกษียณอายุแล้วสามารถทำงานให้เป็นประโยชน์ได้ จะมีการปรับตัวได้ดีกว่าคนที่ไม่สามารถหางานทำหรือทำตนให้เป็นประโยชน์

3. ความต้องการได้รับความมั่นคงปลอดภัย (The Needs for Security) เป็นที่ยอมรับกันมานานแล้ว สัตว์โลกมีสัญชาตญาณสำหรับการป้องกันตัวเอง ความต้องการด้านความปลอดภัยทางร่างกาย ถ้าหากความต้องการความมั่นคงไม่ได้รับการสนองตอบ จะเกิดอาการทางพฤติกรรมตามมาด้วย คือเกิดความรู้สึกไม่มั่นคง โดยการถอนตัวออกจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งหลาย

4. ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ (The Needs for New Experience) เมื่อคนแสวงหาความมั่นคง เขาต้องผจญภัยและการเสี่ยง คนเราจึงอาจจะเบื่อหน่ายต่องานประจำที่ซ้ำซาก (Routine) ดังนั้นเมื่อความต้องการด้านนี้เกิดสับสนขึ้น บุคคลจะเกิดความวุ่นใจจนเกิดอาการทางพฤติกรรม หนี้อย่างอ่อน ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ รวมทั้งแนวความคิดใหม่ ๆ

5. ความต้องการทางด้านความรัก (The Needs for Affection) คนทุกคนต้องการได้รับความรัก รวมทั้งการที่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งในบางครั้งก็เป็นสาเหตุจากความต้องการด้านนี้ อาจจะเรียกได้ว่าเป็นความต้องการทางด้านสังคม คือ ต้องการมีการร่วมกันแสดงความคิดเห็นประสบการณ์ ความร่าเริง ความเศร้าโศก ถ้าหากความต้องการด้านนี้ไม่ได้รับการตอบสนองก็จะเกิดอาการ 2 ด้าน คือ การถอนตัวออกจากกลุ่ม หรือมีลักษณะก้าวร้าว แสดงอาการเป็นศัตรู

6. ความต้องการได้รับการยอมรับ (The Needs for Recognition) มนุษย์ส่วนมากต้องการได้รับความรู้สึกว่ามีคุณค่า ได้รับการยกย่องนับถือจากคนอื่น ๆ ในบางด้านของเขา ความต้องการทางด้านนี้ทำให้เขามีการรวมกลุ่มทางสังคม เป็นชุมชน สถาบันต่าง ๆ ทำให้เขาสามารถแสวงหาสถานภาพและความสนใจจากสมาชิกในกลุ่มได้ด้วย

จากแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของอัลเดอร์เฟอร์ (Alderfer) และโนลส (Knowles) พอสรุปได้ว่า เป็นทฤษฎีการจูงใจที่เน้นเรื่องการตอบสนองความต้องการเช่นเดียวกับทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ โดยเชื่อว่าความต้องการของมนุษย์มี 3 ประการ คือ ความต้องการขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการดำรงชีวิต ความต้องการความสัมพันธ์ในสังคม และความต้องการเพื่อความเจริญก้าวหน้า ซึ่งความต้องการทั้งสามจะมีลักษณะต่อเนื่องกันเนื่องจากความต้องการทางวัตถุที่เป็นรูปธรรมไปสู่ความต้องการทางจิตใจที่เป็นนามธรรม

การปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ เป็นความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นต่อร่างกายมนุษย์ เพราะในปัจจุบันความเจริญทางวิทยาศาสตร์และอุตสาหกรรมมีมากขึ้น มนุษย์เปลี่ยนแปลงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต การนำเครื่องจักรมาใช้แทนพลังงานจากมนุษย์มีมากขึ้น การใช้กล้ามเนื้อและพลังงานในร่างกาย จึงลดปริมาณลงมาก ทำให้สมรรถภาพลดลง เป็นผลทำให้ความสมบูรณ์ทางจิตใจและร่างกายลดลง ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานก็จะต่ำไปด้วย

ความหมายของนันทนาการ

พระยาอนุমানราชชน หรือนามปากกา “เสฐียรโกเศศ” ได้บัญญัติศัพท์ “นันทนาการ” ในปี พ.ศ.2507 ซึ่งเป็นคำสนธิระหว่าง “นันทน” กับ “อาการ” หมายถึงความสนุกสนาน รื่นเริง แทนคำ “สันทนาการ” ซึ่งมีมานานแล้ว (สมบัติ กาญจนกิจ. 2533 : 10)

“นันทนาการ” ซึ่งเป็นคำที่ได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทางภาษาศาสตร์ว่ามี ความหมายตรงตามลักษณะวิชา ลักษณะกิจกรรมมากกว่า คำว่า “สันทนาการ” ซึ่งเป็นคำเดิมแต่ในปัจจุบันคำทั้งสองยังคงใช้ทั้งในทางวิชาการ ทางราชการและทางสังคมทั่วไป

นันทนาการ ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Recreation ซึ่งมาจากศัพท์คือ Re และ Create แปลว่า สร้างขึ้นใหม่ หมายถึง การทำให้สดชื่น เสริมสร้างพลังงานขึ้นมาใหม่

อีกนัยหนึ่ง นันทนาการ ซึ่งในภาษาอังกฤษคือ Recreation มีรากศัพท์จากภาษากรีกคือ Re-Cre-Are ซึ่งหมายถึง กิจกรรมของเยาวชนและผู้ใหญ่ (สมบัติ กาญจนกิจ. 2533 : 10 – 12)

ผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของนันทนาการไว้ ดังนี้
 จันท์ ผ่องศรี (2530 : 6 – 7) ให้ความหมายว่านันทนาการเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน
 เพลิดเพลินใจ ได้สาระทางกายพัฒนาทางอารมณ์ และทำให้เป็นคนมีสุขภาพจิตสมบูรณ์ได้ด้วย

จอห์น ฟินเลย์ (John Finley) กล่าวว่า นันทนาการมีความหมายรวมถึงการเล่นการแสดง
 ออกในกิจกรรม การเล่นกีฬา การฟังและเล่นดนตรี การเล่นละครรวมไปถึงกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิด
 เกิดความพอใจ สร้างสรรค์ให้เกิดความสุข

ฟอง เกิดแก้ว (2532 : 14) กล่าวว่า นันทนาการเป็นกิจกรรมที่มีความใกล้ชิดกับพลศึกษา
 มาก สามารถพัฒนาบุคคลที่เล่นนันทนาการให้เป็นบุคคลที่มีสุขภาพกายและจิตใจดีมีประสิทธิภาพ
 ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขเพราะเป็นกิจกรรมที่สนุกสนานผ่อนคลายความตึงเครียดทั้ง
 กับตนเองและผู้อื่น

จรินทร์ ชาริรัตน์ (2532 : 18) กล่าวว่า นันทนาการนั้นเน้นในเรื่องกิจกรรมการกระทำในยามว่าง
 โดยใช้ความสมัครใจเป็นหลัก ไม่มีการบังคับ และได้รับความพึงพอใจ เพลิดเพลินใจจากกิจกรรมเป็น
 หลักสำคัญ

บรรจง คณะวรรณ (2538 : 31) กล่าวว่า นันทนาการ หมายถึง การเข้าร่วมทำกิจกรรมใดกิจ
 กรรมหนึ่งในช่วงที่มีเวลาว่างจากงานประจำ หรือการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งที่ ตนเองมีความสนใจขณะ
 มีเวลาว่าง เพื่อเพิ่มทักษะประสบการณ์ และ การเข้าทำกิจกรรมนั้น ก็เป็นไปด้วยความสมัครใจ เป็นการ
 ทำงานที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือสร้างสรรค์งานขึ้นมาใหม่หรือเป็นการเข้าร่วมทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง เพื่อ
 ลดเวลาว่างที่ตัวเองมีอยู่ให้น้อยลง เป็นการลดความเครียดทั้งทางร่างกายและทางอารมณ์ให้หมดหรือลด
 ลงไป กลับเป็นคนใหม่ที่มีพลัง มีความสดชื่นที่เต็มไปด้วยพลังพร้อมจะทำงานหรือเผชิญโชคต่อไป

กำโชค เมื่อกสุวรรณ (2538 : 12) กล่าวว่า นันทนาการ เป็นกระบวนการของการจัดการ
 กิจกรรมให้กับผู้ร่วมกิจกรรมได้ความสุข สนุกสนาน พัฒนาอารมณ์ สังคม สติปัญญา และร่างกายได้
 ทั้งนี้ต้องมีกิจกรรมเป็นสิ่งกระตุ้นหรือเครื่องมือ และต้องเน้นกิจกรรมที่ไม่ทำลายสุขภาพ
 ไม่ผิดศีลธรรม จัดในเวลาและโอกาสที่ทุกคนมีเวลาว่างโดยแท้จริง

สมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 17 – 20) ได้ให้ความหมายของนันทนาการไว้หลายลักษณะ
 สรุปได้ดังนี้

1. นันทนาการ หมายถึง การทำให้สดชื่นและมีพลังขึ้นมาใหม่ได้จากการเล่น
 การแสดงออกทางกีฬา ดนตรี ศิลปะงานอดิเรก
2. นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่มีกระบวนการ (Process) ในการพัฒนาประสพ
 การหรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล หรือสังคมโดยอาศัยกิจกรรมนันทนาการเป็นสื่อในช่วงเวลาอิสระ อย่าง
 สมัครใจ

3. นันทนาการ หมายถึง สวัสดิ์การทางสังคม (Social Welfare) ที่จัดบริการทางสังคมให้กับประชาชนโดยรัฐ เช่น จัดสถานพักผ่อนหย่อนใจ วนอุทยาน สวนสาธารณะ เป็นต้น

4. นันทนาการ เป็นศาสตร์ที่ศึกษาถึงพฤติกรรมของบุคคลในช่วงเวลาว่าง โดยนำรูปแบบของกิจกรรมเป็นเครื่องมือในการศึกษาและพัฒนา และมีความมุ่งหวังเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ

ฮัตชินสัน (สมบัติ กาญจนกิจ. 2544 : 24 ; อ้างอิงจาก Hutchinson.) กล่าวว่านันทนาการสิ่งที่สังคมยอมรับในการใช้เวลาว่างหาประสบการณ์ เพื่อสร้างความพึงพอใจในแต่ละบุคคล เพื่อตอบสนองความต้องการ

แนช (สมบัติ กาญจนกิจ. 2544 : 26 ; อ้างอิงจาก Nash.1960) กล่าวว่านันทนาการเป็นสื่อสำหรับการตอบสนองความพึงพอใจ ตามความต้องการของมนุษย์ ซึ่งอยู่ภายใต้แรงขับ และความกดดันภายใน โดยที่กิจกรรมนันทนาการเป็นสิ่งกระตุ้นเร้าใจ อารมณ์ โดยได้เสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมกิจกรรมนันทนาการที่เรียกว่า “ลีลาชีวิต เพื่อเน้นนันทนาการ” Recreation Life Style)

ดังนั้น จากความหมายของนันทนาการตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จึงสรุปได้ว่า นันทนาการเป็นได้ทั้งกิจกรรมและวิชาการที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ที่มีกระบวนการจัดทำให้บุคคลที่เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการนั้น ๆ ได้พัฒนาอารมณ์สุข สนุกสนาน คลายเครียด เสริมสร้างคุณภาพชีวิตสุขภาพใจและกายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน ทั้งนี้โดยใช้กิจกรรมนันทนาการประเภทและชนิด ต่าง ๆ เป็นสื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือ พัฒนาจิตใจ อารมณ์ สังคม สติ ปัญญา และร่างกาย

ความสำคัญของนันทนาการ

จรินทร์ ธานีรัตน์ (2528 : 59 - 64) กล่าวถึงความสำคัญของนันทนาการไว้ดังนี้

1. ความสำคัญสำหรับบุคคล

1.1 บุคคลแต่ละคนมีสิทธิที่จะใช้เวลาว่างของตนในอันที่จะสนับสนุนนันทนาการเพื่อประโยชน์แก่ตน

1.2 บุคคลแต่ละคนย่อมมีความรับผิดชอบตามกฎหมายในอันที่จะสนับสนุนนันทนาการโดยการเสียภาษีให้แก่รัฐ

1.3 บุคคลแต่ละคนย่อมมีความรับผิดชอบในทางจิตใจหรือในทางศีลธรรมในอันที่จะช่วยเหลือสนับสนุนโดยผ่านทางองค์กรอาสาสมัครทั้งหลาย

1.4 บุคคลแต่ละคนย่อมมีความรับผิดชอบที่จะอุทิศเวลาว่างของตนเองเพื่อบริการต่อชุมชน

2. ความสำคัญของครอบครัวโดยมูลบานของกระบวนการ หรือรูปแบบกิจกรรมนันทนาการที่ดีย่อมเกิดตั้งแต่เด็ก ดังนั้นบ้านที่มีบิดามารกาเป็นผู้นำนันทนาการคนแรก

แรกของเด็กกิจกรรมต่าง ๆ ที่บิดามารดาทำเป็นการฝึกให้เด็กมีนิสัยหรือทัศนคติในการใช้เวลาไปในทางที่เกิดประโยชน์ ไม่ก่อให้เกิดปัญหาเยาวชน ถ้าบุคคลของครอบครัวมีสุขภาพดีมีความมั่นคงประเทศชาติก็เป็นปึกแผ่นมั่นคงตามไปด้วย

3. ความสำคัญสำหรับกลุ่มหรือคณะ โดยกิจกรรมนันทนาการเป็นเครื่องมือเป็นสื่อให้บุคคลได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อันจะทำประโยชน์ให้แก่สังคม

4. ความสำคัญสำหรับชุมชน ชุมชนที่ดีควรจัดให้มีสถานที่บริการนันทนาการเพื่อประชาชนเหล่านั้นได้พักผ่อนหย่อนใจ ผ่อนคลายความตึงเครียด ทำให้เพลิดเพลินความสุขความพอใจในชีวิต พร้อมทั้งจะดิ้นรนเพื่อจะเผชิญกับปัญหาชีวิตประจำวันต่อไป

5. ความสำคัญสำหรับประเทศชาติ ชาติจะมั่นคงและพัฒนาไปได้ไม่ว่าจะทางด้านเศรษฐกิจการเมือง และสังคม ย่อมเป็นผลสืบเนื่องมาจากประชาชนและพลเมืองมีสุขภาพพลานามัยดี มีสมรรถภาพทางกายและทางใจดี นั่นคือคนต้องรู้จักใช้เวลาพักผ่อนในทางกิจกรรมนันทนาการ

6. ความสำคัญสำหรับนานาชาติ นันทนาการมีบทบาทสำคัญในอันที่จะส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชาติ ในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ วัฒนธรรมวรรณกรรมพื้นบ้าน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ส่งผลให้ลดความขัดแย้งปัญหาระหว่างประเทศดังเช่นปัจจุบันได้มีสมาคมนันทนาการแห่งโลก (World Recreation and Leisure Association : WRLA) ดำเนินการเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว

พระพงศ์ บุญศิริ (2542 : 39) ให้ความหมายของความสำคัญของกิจกรรมนันทนาการว่าเป็นกิจกรรม มีหลายรูปแบบ ไม่จำกัดเวลา เข้าร่วมด้วยความสมัครใจ อาสาเข้าร่วมอย่างเต็มใจ ใช้เป็นกิจกรรมเพื่อการบำบัดทั้งร่างกายและจิตใจ เป็นสิ่งซึ่งเป็นคณะ มีจุดมุ่งหมายและประโยชน์ของนันทนาการ ให้ความสนุกสนาน ลดปัญหาเด็กเกเร ส่งเสริมการเป็นพลเมืองดี ใช้พักผ่อนผู้ป่วย สร้างความสามัคคีในกลุ่มและความรู้สึกอนุรักษ์ธรรมชาติ

สมบัติ กาญจนกิจ (2542 : 52 – 53) กล่าวไว้ว่า นันทนาการเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมากทั้งนี้เพราะว่าวิถีการดำเนินชีวิตของคนเรานั้นได้เปลี่ยนแปลงไปจนเป็นผลให้ต้องปัจจัยที่ห้าเพิ่มเติมจากปัจจัยสี่ประการ ได้แก่ เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรคและอาหาร ปัจจัยที่ห้านี้ก็คือ การพักผ่อนหรือกิจกรรมนันทนาการ จากการเปลี่ยนแปลงนี้เองทำให้นันทนาการมีบทบาทและมีความสำคัญของนันทนาการว่ามีความสำคัญต่อส่วนใดบ้างดังต่อไปนี้

1. ประชากรในสังคม นันทนาการเป็นสื่อสำคัญในการที่จะพัฒนามนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ดังนั้นนันทนาการจึงมีความสำคัญต่อ ประชากรในสังคมเป็นอย่างยิ่ง

2. ครอบครัวจัดได้ว่าเป็นสังคมหน่วยย่อยที่เล็กที่สุด ซึ่งในปัจจุบันนี้สัมพันธภาพภายในครอบครัวไม่ค่อยแน่นแฟ้นเหมือนสมัยก่อน ๆ เพราะว่าทุกคนต่างมีความจำเป็นในการทำมาหากินสภาพแวดล้อมที่จะต้องแข่งขันกับเวลาและแข่งกับคนอื่น ๆ ทำให้สมาชิกในครอบครัวไม่ค่อยมี

โอกาสที่จะได้พบกันมากนัก ดังนั้นนันทนาการจะเป็นสื่อสำคัญที่จะช่วยสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นให้เกิดขึ้นภายในครอบครัว นอกจากนี้กิจกรรมนันทนาการยังช่วยลดปัญหาการใช้เวลาว่างให้กับสมาชิกในครอบครัวด้วยเป็นผลทำให้ผู้นำของครอบครัวได้ทำบทบาทของตนเองได้ดีขึ้น

3. ชุมชน นันทนาการช่วยพัฒนาชุมชนให้มีความสมบูรณ์หลาย ๆ ด้านด้วยกัน คือ ช่วยสร้างคนให้เป็นสมาชิกที่ดีมีเหตุผล เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีความขยันขันแข็งทั้งนี้เพราะกิจกรรมนันทนาการช่วยให้การเสริมสร้างสมาชิกที่ดีให้กับชุมชนเพราะว่าพวกเขาเหล่านั้นได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในการร่วมกิจกรรมนันทนาการ และในกิจกรรมนันทนาการบางประเภท เช่น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์จะช่วยให้สมาชิกในสังคมรู้จักเสียสละและช่วยผู้อื่น

3.1 ลดปัญหาอาชญากรรม ในชุมชนที่สงบย่อมไม่มีปัญหาอาชญากรรม ถ้าหากเราพิจารณาถึงปัญหาอาชญากรรมแล้วจะพบว่าสาเหตุที่สำคัญอันหนึ่งก็คือ การปล่อยให้คนบางประเภทโดยเฉพาะวัยรุ่นอยู่ว่างมากเกินไปจนทำให้เกิดการหมกมุ่นกับอบายมุขและประพฤติตนก่ออาชญากรรมดังกล่าว ดังนั้นถ้าหากในชุมชนมีโปรแกรมนันทนาการให้กับบุคคลเหล่านี้ก็จะช่วยลดปัญหาอาชญากรรมได้

3.2 ช่วยให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดี ทั้งนี้เพราะว่านันทนาการนั้นจะครอบคลุมไปถึงเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมให้สวยงาม เป็นการป้องกันลดมลภาวะได้อีกทางหนึ่งด้วยการจัดสวนหย่อมที่ดีหรือการจัดสวยไม้ดอกไม้ประดับก็จะช่วยรักษาความสมดุลทางธรรมชาติได้เป็นอย่างดี ดังนั้นถ้าหากในชุมชนใดก็ตามขาดกิจกรรมนันทนาการหรือไม่มีการวางโปรแกรม นันทนาการไว้ก็อาจมีปัญหาทางด้านมลภาวะได้

4. ประเทศชาติ นันทนาการมีความสำคัญต่อประเทศชาติเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะว่ากิจกรรมทางนันทนาการจะช่วยลดปัญหาความประพฤติของประชากรลงได้อย่างมาก จนอาจกล่าวได้ว่ากิจกรรมนันทนาการจะช่วยสร้างความสงบสุขภายในได้เป็นอย่างดี เพราะเมื่อคนภายในชาติได้เล่นได้ออกกำลังกาย ก็ทำให้มีสุขภาพดีทำให้รัฐบาลไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ในการรักษาพยาบาลและเมื่อคนมีสุขภาพดีมีโอกาสดีผ่อนคลายความตึงเครียดจะส่งผลให้มีสุขภาพจิตดีไม่โกรธ หรืออาฆาตแค้นยอมทำให้การทะเลาะวิวาทไม่เกิดขึ้นในสังคม

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่านันทนาการมีความสำคัญและจำเป็นต่อมนุษย์เป็นอย่างยิ่งในฐานะที่เป็นองค์ประกอบและเป็นส่วนหนึ่งในแวดวงชีวิตของคนเราในการที่จะพัฒนามนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ อารมณ์ เพื่อให้เกิดความสุขความรักความอบอุ่น ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มและชุมชน เป็นการนำพา สถาบันครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติไปสู่สังคมที่มีแต่ความสงบสุขประเภทของกิจกรรมนันทนาการ

มีผู้เชี่ยวชาญทางวิชาชีพนันทนาการ ได้จัดแบ่งประเภทของกิจกรรมนันทนาการไว้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับเป้าหมาย โอกาส ความเหมาะสมของปัจจัย องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่สำคัญและน่าสนใจ มีดังต่อไปนี้

จรินทร์ ธานีรัตน์ (2528 : 155 - 173) ได้กล่าว ถึงประเภทของกิจกรรมนันทนาการ ดังนี้

1. นันทนาการประเภทการฝีมือและศิลปหัตถกรรม

3. นันทนาการประเภทดนตรีและร้องเพลง
4. นันทนาการประเภทละครภาพยนตร์
5. นันทนาการในทางงานอดิเรก
6. นันทนาการประเภทกิจกรรมทางสังคม
7. นันทนาการประเภทเดินร่ำ
8. นันทนาการประเภทนอกสถานที่ (นอกเมือง)
9. นันทนาการประเภทการอ่าน พุด เขียน และทางวรรณกรรม
10. นันทนาการประเภทกิจกรรมพิเศษ
11. นันทนาการประเภทอาสาสมัคร

สมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 48 - 54) ได้จัดประเภทของกิจกรรมนันทนาการออกเป็น 15 ประเภท คือ

1. กิจกรรมนันทนาการประเภทเกมกีฬาและกีฬาเพื่อการแข่งขัน
2. กิจกรรมนันทนาการประเภทศิลปะหัตถกรรม
3. นันทนาการเดินร่ำและกิจกรรมเข้าจังหวะ
4. นันทนาการละคร
5. นันทนาการงานอดิเรก
6. นันทนาการดนตรีและร้องเพลง
7. นันทนาการกลางแจ้งนอกเมือง
8. นันทนาการทางสังคม
9. นันทนาการพิเศษ
10. นันทนาการวรรณกรรม (อ่าน พุด เขียน)
11. นันทนาการบริการอาสาสมัคร
12. นันทนาการท่องเที่ยวทัศนศึกษา
13. นันทนาการประเภทกลุ่มสัมพันธ์ มนุษย์สัมพันธ์
14. นันทนาการประเภทจิตใจ และความสุขสงบ
15. นันทนาการประเภทพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพ

บัทเลอร์ (Butler. 1959 : 237 - 241) ได้แบ่งกิจกรรมนันทนาการออกเป็น

1. เกมและกีฬา
2. กิจกรรมทางสังคม
3. ดนตรี
4. ศิลปะและหัตถกรรม
5. ละคร
6. เดินร่ำ
7. กิจกรรมทางธรรมชาติและกิจกรรมกลางแจ้ง

8. กิจกรรมทางภาษา , วรรณกรรมและที่เกี่ยวข้อง

9. สละของต่าง ๆ

10. กิจกรรมบริการ

จากข้อมูลเอกสารที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาเปรียบเทียบกับข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญประเทศไทย และชาวต่างชาติ และเพื่อความเหมาะสมกับสภาพความน่าจะเป็นที่จะนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จึงสรุปประเภทกิจกรรมนันทนาการได้เป็น 8 ประเภท คือ

1. กิจกรรมกีฬา
2. กิจกรรมดนตรีและเพลง
3. กิจกรรมเกมในร่ม
4. กิจกรรมเดินร่ำและกิจกรรมเข้าจังหวะ
5. กิจกรรมเกมกลางแจ้ง
6. กิจกรรมสังคม
7. กิจกรรมเสริมสร้างสมรรถภาพและสุขภาพ
8. กิจกรรมพัฒนาจิตใจและความสงบสุข

ประวัติของ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานระดับกรมสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2535 อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ทำให้เกิดหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อมขึ้นใหม่ 3 หน่วยงาน ได้แก่ กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม (สผ.) และกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (สส.) และปรับเปลี่ยนจากชื่อ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและพลังงาน เป็นกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม และหลังจากได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 ทำให้กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม อยู่ในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

คริสโตเฟอร์ (Christopher. 1977 : 6341 - A) ทำการศึกษาความต้องการและการสนใจในกิจกรรมที่สามารถเล่นได้ตลอดชีพ 30 ประเภท โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ใช้กลุ่มตัวอย่างจากผู้สูงอายุจำนวน 94 คน ที่มีอายุระหว่าง 54 – 56 ปี สิ่งที่สำรวจได้แก่ ความเอาใจใส่ในการเข้าร่วมกิจกรรม และสิ่งที่ต้องการจะได้รับการฝึกเพิ่มเติมจากการสำรวจปรากฏว่า

วิทยาลัย มหาวิทยาลัยและหน่วยงานอื่น ๆ ที่ดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมที่สามารถเล่นได้ตลอดชีพ ให้ กว้างขวาง เพื่อเป็นการสร้างเยาวชนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่กระตือรือร้นและผู้สูงวัยที่คล่องแคล่ว ในวันข้างหน้า ส่วนกีฬาประเภททีมไม่ควรคัดออกจากกิจกรรมของโรงเรียน และกิจกรรมที่สามารถเล่นได้ตลอดชีพควรที่จะได้รับการสนับสนุนไปพร้อม ๆ กัน

เมเยอร์ (Meyer. 1979 : 5842 - A) ได้ทำการวิจัย เรื่องการศึกษาโปรแกรมกิจกรรมกีฬาและการแสดงเชียร์ของนักกีฬามัธยมศึกษาในมิเนโซตา ประเทศสหรัฐอเมริกาโดยใช้แบบสอบถาม หัวหน้าโปรแกรมพลศึกษา สุขศึกษา และนันทนาการจำนวน 180 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า

1.โรงเรียนระดับ A (จำนวนนักเรียน 2,000 คน) มีความสนใจในกิจกรรมกีฬาและการเชียร์อยู่ในระดับสูง

2.โรงเรียนระดับ B (จำนวนนักเรียนต่ำกว่า 2,000 คน) มีความสนใจในกิจกรรมกีฬาและการเชียร์อยู่ในระดับสูงมาก

3.เปรียบเทียบความสนใจระหว่างนักเรียนเพศชายและเพศหญิง โดยรวมของนักเรียนทั้ง 2 ระดับ ไม่มีความแตกต่างกัน

4.เปรียบเทียบความสนใจประเภทกิจกรรมชมการเชียร์กีฬา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยชอบ ชมกีฬามากกว่าการชมการแสดงเชียร์

นันทอกมาห์ (Nountogmah. 1982 : 1080 -A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "โปรแกรมพลศึกษาที่ใช้กันอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาไอโอวา ที่เป็นที่ต้องการของนักเรียนมัธยมศึกษาปีสุดท้าย และได้รับการเสนอแนะโดยคณาจารย์ในวิทยาลัย มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในรัฐไอโอวา" โดยใช้แบบสอบถามกับนักเรียนมัธยมศึกษาปีสุดท้าย จำนวน 272 คน คณาจารย์จำนวน 48 คน ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมที่จัดมาในโรงเรียนคือ วอลเลย์บอล ซอฟท์บอล และบาสเกตบอล กิจกรรมที่นักเรียนต้องการที่จะเน้นคือ วอลเลย์บอล และเทนนิส กิจกรรมที่ได้รับการสนับสนุนจากคณาจารย์ในวิทยาลัย คือ การวิ่งออกกำลังกาย ยิมนาสติก วายน้ำ เบสบอลและแบดมินตัน นักเรียนชอบกีฬามากกว่ากิจกรรมแบบอื่น ๆ ส่วนคณาจารย์มีความเห็นว่าโปรแกรมพลศึกษาที่บังคับเรียน ควรจัดให้มีในระดับ 9 และ 10 นักเรียนชอบให้ใช้แผนการเรียนแบบบังคับในชั้น 11 และเลือกเสรีในชั้น 12 ส่วนคณาจารย์ในวิทยาลัยสนับสนุนให้ใช้แผนการเรียนบังคับเลือกในชั้นที่ 11 และ 12

อีเบอร์โซล พรินซิลล่า และ แพทริเซีย ฮีส (Ebersole Priscilla and Patricia Hess. 1982 : 137) ได้สำรวจการร่วมกิจกรรมในผู้สูงอายุที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป พบว่าผู้สูงอายุร้อยละ 47 ใช้เวลาสมาคมกับเพื่อน ร้อยละ 30 ใช้เวลาทำสวนปลูกต้นไม้ ร้อยละ 36 อ่านหนังสือดูโทรทัศน์ ร้อยละ 31 ใช้เวลานั่งเฉย ๆ ร้อยละ 26 เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและงานอดิเรก ร้อยละ 25 ใช้เวลาเดินเล่น

แม็คโดเวล (McDowell. 1996 : 435) ได้ศึกษาเรื่องความปรารถนาและการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการในเวลาว่างเปรียบเทียบระหว่างเด็กวัยรุ่นปกติกับเด็กวัยรุ่นที่มีความผิดปกติทางสมองประเภทเรียนช้า ผลการวิจัยพบว่าเด็กวัยรุ่นทั้ง 2 กลุ่มมีความปรารถนาสูงที่ใช้เวลาว่างได้แก่ การฟังดนตรี การดูภาพยนตร์ ดูโทรทัศน์ จับกลุ่มสนทนา วายน้ำ พุดโทรศัพท์ ชมกีฬา ส่วนกิจกรรมที่

เด็กทั้ง 2 กลุ่มเข้าร่วมในเกณฑ์ต่ำ ได้แก่ การจับจ่ายสิ่งของ การกินอาหารนอกบ้านและการอ่านหนังสือ นอกจากนี้ ยังพบว่าปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้วัยรุ่นไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ ตามที่ตนปรารถนาได้ก็คือความจำกัดทางด้านเวลาและโอกาส เด็กวัยรุ่นที่มีความผิดปกติทางสมองมีความปรารถนาที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าวัยรุ่นที่ปกติ

วัตสัน(Watson.1997:325) ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบของทัศนคติและแรงจูงใจของการใช้เวลาว่างที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการออกกำลังกายของนักศึกษาในวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างวันละ 2-3 ชั่วโมง ในการดูโทรทัศน์หรือทำกิจกรรมที่ไม่มีการเคลื่อนไหว ซึ่งสรุปได้ว่า นักศึกษามีเวลาว่าง แต่ไม่ใช้เวลาว่างเพื่อที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการคือการออกกำลังกาย ขาดทัศนคติที่ดีขาดแรงจูงใจ และยังไม่เห็นถึงความสำคัญของกิจกรรมนันทนาการการออกกำลังกายเพื่อนันทนาการ

คัลป์(Culp. 1998 :356)ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับวัยรุ่นสาวกับนันทนาการกลางแจ้งกรณีศึกษาเรื่องความรู้สึกและผลกระทบจากโปรแกรมนันทนาการ ผลการศึกษาพบว่า ในกลุ่มเด็กวัยรุ่น กิจกรรมนันทนาการให้ผลต่อความเป็นครอบครัว และความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันแต่ไม่ส่งเสริมความรู้สึกทางด้านการเป็นผู้นำมากเท่ากับวัยรุ่นกลางคน

นอร์ด(Nord.1998:69) ได้ทำการศึกษาถึงผลกระทบของการจัดการนันทนาการประเภทชมธรรมชาติ จากกลุ่มตัวอย่าง 600 คนที่รัฐเพนซิลวาเนีย ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาทางด้านอารมณ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีการตอบสนองต่อปฏิกิริยาทางด้านลบลดลง

สจวร์ท(Stewart. 1999:269-289)ได้ศึกษาการใช้โปรแกรมนันทนาการกลางแจ้ง โดยใช้แบบสอบถามกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมของอุทยานแห่งชาติ ผลการศึกษาพบว่าร้อยละ 84 ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีการผ่อนคลายทางด้านอารมณ์ที่ตั้งเครียด

ดอร์ดาห์(Dowdah.2000:85) ได้ศึกษากลุ่มเยาวชนเกี่ยวกับเซาว์อารมณ์โดยการทดลองกับเยาวชน 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการกับกลุ่มไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ มีคะแนนเซาว์อารมณ์ดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ

มัวร์น (อุมพร ตรังคสมบัติ. 2544 : 159 : อ้างอิงจาก Maureen,et.al.) แห่งมหาวิทยาลัยโอเรกอน (Oregon University) ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ทำการศึกษากีฬาช่วยพัฒนาสังคมและจิตใจเด็ก ผลการศึกษาพบว่า เด็กที่เล่นกีฬาเก่งจะมีแรงจูงใจสูง และมีความวิตกกังวลน้อยกว่าเด็กที่เล่นกีฬาไม่เก่ง สำหรับเด็กที่มีประสบการณ์ที่ดีในการเล่นกีฬามีความนับถือตนเองสูง และมีแรงจูงใจที่จะทำอะไรให้สำเร็จได้มากกว่า นอกจากนี้ยังพบว่า การเล่นกีฬาจะเป็นผลดีต่อการเรียน กล่าวคือวัยรุ่นที่เล่นกีฬาจะมีคะแนนที่สูงกว่า และมีพฤติกรรมที่ดีกว่าวัยรุ่นที่ไม่เล่นกีฬา

จากความสัมพันธ์อันใกล้ชิดทั้งทฤษฎีและแนวคิด และองค์ประกอบของการเล่นและกิจกรรมเวลาว่างและนันทนาการ งานวิจัยที่นำมาศึกษาส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับเรื่องการเล่นและกิจกรรมเวลาว่าง

จากความสัมพันธ์อันใกล้ชิดทั้งทฤษฎีและแนวคิด และองค์ประกอบของการเล่นและกิจกรรมเวลาว่างและนันทนาการ งานวิจัยที่นำมาศึกษาส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับเรื่องการเล่นและกิจกรรมเวลาว่าง

งานวิจัยในประเทศ

เจริญ กระบวนรัตน์ และคนอื่น ๆ (2525 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องความต้องการบริการด้านการออกกำลังกายเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ของข้าราชการและนิสิตในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สรุปว่า

1. ข้าราชการและนิสิตต้องการได้รับบริการด้านการออกกำลังกาย เพื่อส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ข้าราชการและนิสิตต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดเตรียมสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมเพียงพอ และต้องการบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญแต่ละด้านมาคอยให้บริการด้านความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการออกกำลังกายและกติกากการแข่งขัน และการประชาสัมพันธ์

3. ข้าราชการต้องการได้รับบริการในกิจกรรมประเภทบริหารทรวดทรง การบริหารกาย วาโยน้ำ เทนนิส ส่วนนิสิตต้องการกิจกรรมประเภทฟุตบอล วาโยน้ำ และเทนนิส

4. ในวันธรรมดา ข้าราชการและนิสิตต้องการออกกำลังกายในช่วงเวลา 16.30 – 18.30 น. ส่วนในวันหยุดราชการ ข้าราชการต้องการเวลา 08.00 – 10.00 น. นิสิตต้องการเวลา 16.30 – 18.30 น.

กรรณิกา พันธ์อำพล (2529: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาในสถาบันผลิตครูจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประชากรส่วนใหญ่เป็นไทยมุสลิมว่า อันดับของการจัดกิจกรรมนักศึกษาสอดคล้องกับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาหรือไม่ และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการเข้าชมกิจกรรมของนักศึกษาโดยแยกตามเพศ อายุ ศาสนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิภาค และสถาบันที่ศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี วิทยาลัยครูยะลา และวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดยะลา ระดับปริญญาตรีภาคปกติปีการศึกษา 2528 จำนวน 415 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ใช้วิธีการแบบ คิว – ซอร์ท (Q – Sort) แบบสอบถามได้รับคืนและสมบูรณ์คิดเป็นร้อยละ 100 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย และทดสอบด้วย H – rest ปรากฏผลดังนี้

1. อันดับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา สอดคล้องกับอันดับของการจัดกิจกรรมนักศึกษา 9 ประเภท คือ กิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และสังคมสงเคราะห์ กิจกรรมทางสังคม กิจกรรมศาสนาและวัฒนธรรม กิจกรรมกีฬาและสุขภาพ กิจกรรมศิลปะและการดนตรี กิจกรรมการพูดและการพิมพ์ กิจกรรมเสริมวิชาชีพ และกิจกรรมเกี่ยวกับงานอดิเรก

2. กิจกรรมที่นักศึกษาต้องการเข้าร่วมมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และสังคมสงเคราะห์ กิจกรรมกีฬา และสุขภาพ และกิจกรรมทางสังคม ตามลำดับ ส่วนกิจกรรมนักศึกษา

ต้องการเข้าร่วมน้อย ได้แก่ กิจกรรมศาสนา และวัฒนธรรม กิจกรรมการพูดและการพิมพ์ และกิจกรรมที่เกี่ยวกับงานอดิเรก

3. อันดับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษา แยกตามเพศอายุ ศาสนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิสำเนา และสถานบันที่ศึกษาปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกันโดยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชลิตร์ รัตนะ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำ การวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่จำนวน 350 คน เครื่องมือใช้เป็นแบบสอบถามที่ใช้วิธีแบบคิว-ซอร์ท การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยและทดสอบด้วย H-Test ปรากฏผลดังนี้

1. บุคลากรชาย บุคลากรที่มีอายุ 30 ปีลงมา บุคลากรที่มีสถานะภาพโสด บุคลากรที่มีรายได้ต่ำกว่า 7,300 บาท และบุคลากรที่มีรายได้ตั้งแต่ 13,680 บาทขึ้นไป มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการประเภทเกม กีฬา และกรีฑาสูงสุด กิจกรรมที่ต้องการน้อยที่สุดคือ กิจกรรมประเภทวรรณกรรม (อ่าน พูด เขียน) ส่วนบุคลากรหญิง บุคลากรที่มีอายุตั้งแต่ 31 – 40 ปี บุคลากรที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป บุคลากรที่มีสถานภาพสมรสและบุคลากรที่มีรายได้ระหว่าง 7,300 – 13,040 บาท มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการประเภทท่องเที่ยว ทัศนศึกษาสูงสุด กิจกรรมที่ต้องการน้อยที่สุดคือประเภทวรรณกรรม (การอ่าน พูด เขียน)

2. บุคลากรที่มีเพศ อายุ สถานภาพบุคคล และรายได้แตกต่างกันมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

3. บุคลากรมีความเห็นว่า การมีสมาชิกไม่ให้ความร่วมมือ ไม่สนใจ ไม่ให้ความสำคัญ ขาดผู้นำนันทนาการ ผู้บริหารไม่สนับสนุนด้านงบประมาณ การขาดการประชาสัมพันธ์ การไม่สำรวจความต้องการนันทนาการของบุคลากร โดยเสนอแนะให้แก้ไขปัญหานั้นโดยให้กลุ่มร่วมรับผิดชอบในลักษณะขององค์กร ชมรม สมาคม ผู้บริหารควรสนับสนุนและให้ความสำคัญ ควรมีการสำรวจความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากร กิจกรรมควรมีหลายประเภท เพื่อที่จะเลือกได้ตามความชอบ และเหมาะสมกับวัยและสามารถเข้าร่วมได้ทั้งครอบครัว

จีรวิจน์ จันทสิทธิ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการการบริการด้านการออกกำลังกายและการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในเขตเทศบาลภาคเหนือ เพื่อเปรียบเทียบความต้องการด้านการออกกำลังกายและการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในเขตเทศบาลภาคเหนือ แต่ละระดับชั้นของเขตเทศบาล ตามเพศ กลุ่มอายุ กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตเทศบาลระดับชั้น 1 – 5 จำนวน 5 เทศบาล ได้แก่ เทศบาลเมืองพิษณุโลก เทศบาลเมืองอุตรดิตถ์ เทศบาลเมืองพิจิตร เทศบาลเมืองนครสวรรค์โลก และเทศบาลเมืองหล่มสัก จำนวน 460 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC* โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความต้องการโดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างโดยวิธีของดันแคน (Duncan) ด้วยค่าสถิติ (F-test) ปรากฏผลดังนี้

1. ประชากรในเขตเทศบาลภาคเหนือมีความต้องการจัดบริการด้านการออกกำลังกายและกิจกรรมนันทนาการของประชากรในเขตเทศบาลภาคเหนือโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและมีความต้องการในระดับมาก 2 ด้าน ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกและด้านบุคลากรผู้ให้บริการ

2. ประชากรแต่ละชั้นของเทศบาลในภาคเหนือ มีความต้องการการบริการด้านการออกกำลังกายและความต้องการกิจกรรมนันทนาการในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

3. ประชากรเพศชายและเพศหญิงของเทศบาลในภาคเหนือ มีความต้องการการจัดบริการด้านการออกกำลังกายและกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รวม 5 ด้าน คือ ด้านอุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริการทางวิชาการเกี่ยวกับการออกกำลังกายและกิจกรรมนันทนาการ ด้านประเภทของกิจกรรมการออกกำลังกายและกิจกรรมนันทนาการสำหรับด้านรูปแบบของกิจกรรมประชากรเพศชายและเพศหญิงมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ประชากรระหว่างกลุ่มอายุระหว่าง 15-30 ปี อายุระหว่าง 31-45 ปี และ 46 ปีขึ้นไปของเทศบาลในเขตภาคเหนือ มีความต้องการการจัดบริการด้านการออกกำลังกายของกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ข้าราชการต้องการได้รับบริการในกิจกรรมประเภทบริหารทรวงการบริหารว่ยน้ำ เทนนิส ส่วนนิสิตต้องการกิจกรรมประเภทฟุตบอล ว่ยน้ำ และเทนนิส

6. ในวันธรรมดา ข้าราชการและนิสิตต้องการออกกำลังกายในช่วงเวลา 16.30-18.30 น. ส่วนในวันหยุดราชการ ข้าราชการต้องการเวลา 08.00- 10.00 น. นิสิตต้องการเวลา 16.30- 18.30 น.

มนตรี อารีย์ (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและความต้องการในการออกกำลังกายของพนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยาในเขตจังหวัดสมุทรปราการและกรุงเทพมหานครโดยพนักงานพนักงานมีเพศชายคิดเป็นร้อยละ 55.8 เพศหญิงร้อยละ 44.2 สถานภาพโสดมากที่สุด พนักงานอายุ 26-32 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีมากที่สุด โดยพนักงานมีรายได้ต่อเดือน 5,000-10,00 บาทมากที่สุด พนักงานมีหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานมากที่สุด พนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยาในเขตจังหวัดสมุทรปราการและกรุงเทพมหานคร มีเหตุผลของการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาส่วนใหญ่เล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ และเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด วันที่เลือกออกกำลังกายและเล่นกีฬาคือวันธรรมดาและวันหยุด โดยเฉลี่ย 2 วันต่อสัปดาห์ ช่วงเวลา 15.00 – 19.00 น. ประมาณ 45 – 60 นาที สถานที่ส่วนใหญ่จะเป็นสนามกีฬา/ สถานที่ออกกำลังกายเอกชนโดยติดตามข่าวสารด้านกีฬาจาก โทรทัศน์

ธีรศักดิ์ ธีรรักษา (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการการบริการการออกกำลังกายของสมาชิก ศูนย์ออกกำลังกายขนาดใหญ่ ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นสมาชิกที่มาใช้บริการการออกกำลังกายที่ศูนย์ออกกำลังกาย ในเขตกรุงเทพมหานคร 4 แห่ง

จำนวน 377 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ผลการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนันทนาการ พบว่าสมาชิกที่มาใช้บริการศูนย์ออกกำลังกายขนาดใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความต้องการการบริการการออกกำลังกาย ด้านประเภทของกิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬา กิจกรรมในห้องออกกำลังกายมากที่สุด

สันติ สุขเย็น (2546 : 80-82) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ที่มารับบริการขององค์การอุทยานแห่งชาติหาดวนกรในด้านต่าง ๆ และกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง ที่จัดไว้บริการ ทำการสำรวจความรู้สึกรู้สึกโดยใช้แบบสอบถาม ตามกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวน 280 คน ผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนันทนาการ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ในส่วนรวม และเมื่อลำดับอันดับความชอบกิจกรรม 5 อันดับ พบดังนี้ อันดับหนึ่ง กีฬาชายหาด อันดับสอง เล่นน้ำชายฝั่ง อันดับสาม ดำน้ำดูสัตว์ทะเลใต้น้ำ เช่น ปะการัง กะละบั้งหา ดอกไม้ทะเล และปลาสวยงาม อันดับสี่ กิจกรรมแคมป์ (Camping) อันดับห้า สำรวจป่าชายทะเล

กฤษณา บุญรอด (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการกิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ จังหวัดนครสวรรค์ สรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สภาพส่วนใหญ่ของผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งหมด 367 คน เพศชาย 77 คน คิดเป็นร้อยละ 21 เพศหญิงจำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 79

2. ผลการวิเคราะห์ความต้องการกิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุจังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมรายด้านพบมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับปานกลางยกเว้นด้านงานประเพณี วัฒนธรรม และอารยธรรม พบว่ามีความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์ความต้องการกิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุจังหวัดนครสวรรค์ เมื่อพิจารณาตามตัวแปรเพศ พบเพศชายมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการระดับมากในแต่ละด้านกิจกรรม ดังนี้ 1. ด้านสังคมและส่งเสริมสุขภาพอนามัยและสมรรถภาพ คือ สนทนาเกี่ยวกับความรู้เรื่องสุขภาพ 2. ด้านสังคมและส่งเสริมพัฒนาอารมณ์สุข คือ นั่งสมาธิ/ฟังธรรม ดูรายการทีวี/วิดีโอ เยี่ยมชมรมผู้สูงอายุอื่น ๆ และเข้ากลุ่มสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ชีวิต 3. ด้านศิลปหัตถกรรมและงานอดิเรก คือ ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ และปลูกพืชสมุนไพร 4. ด้านส่งเสริมการพูด อ่าน เขียน คือ อ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร 5. ด้านงานอาสาสมัคร คือ ร่วมกิจกรรมอาสาเพื่อช่วยสังคมสงเคราะห์ชุมชน 6. ด้านประเพณีวัฒนธรรม และอารยธรรม คือ เข้าร่วมงานวันผู้สูงอายุชมการแสดงที่เกี่ยวกับเอกลักษณ์ของไทย เข้าร่วมงานวันลอยกระทง เข้าร่วมงานวันพ่อ วันแม่ เข้าร่วมงานวันสืบสานวัฒนธรรมไทย เข้าร่วมการเล่นของไทยโบราณ และ พบเพศหญิงมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการระดับมากในแต่ละด้านกิจกรรม ดังนี้ 1. ด้านเสริมสร้างสุขภาพอนามัย

และสมรรถภาพ คือ บริหารร่างกายด้วยการใช้อุปกรณ์ สนทนาเกี่ยวกับความรู้เรื่องสุขภาพอนามัย และสมรรถภาพ คือ บริหารร่างกายด้วยการใช้อุปกรณ์ สนทนาเกี่ยวกับความรู้เรื่องสุขภาพ 2. ด้านสังคมและส่งเสริมพัฒนาอารมณ์สุข คือ ดูรายการทีวี/วิดีโอ เยี่ยมชมรมผู้สูงอายุอื่น ๆ 3. ด้านศิลปะ ทัศนกรรมและงานอดิเรก คือ ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ

4. ด้านประเพณีวัฒนธรรม และอารยธรรม คือ เข้าร่วมงานวันผู้สูงอายุชมการแสดงที่เกี่ยวกับเอกลักษณ์ของไทย เข้าร่วมงานวันลอยกระทง เข้าร่วมงานวันพ่อ – วันแม่ เข้าร่วมงานวันสืบสานวัฒนธรรมไทย เข้าร่วมการเล่นของไทยโบราณ

ทัศนีย์ รัตนอรุณ (2547: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการนันทนาการของบุคลากรสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ตามตัวแปรเพศ และหน่วยงานที่สังกัด กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการและลูกจ้างปฏิบัติหน้าที่ในส่วนกลาง จำนวน 320 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้าง ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพความเป็นจริงของการจัดการนันทนาการของบุคลากรสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยรวม จำแนกตามเพศและหน่วยงานที่สังกัด พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเพียงพอ ส่วนด้านที่เห็นว่าไม่เพียงพอ ได้แก่ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ คือ จำนวนบุคลากรให้บริการกิจกรรมนันทนาการ

2. สภาพความต้องการของการจัดการนันทนาการของบุคลากรสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยรวม จำแนกตามเพศและหน่วยงานที่สังกัด พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีความต้องการในด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกและด้านกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการดำเนินงานมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

3. บุคลากรสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการนันทนาการว่าควรปรับปรุง คือ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการซึ่งมีความรู้ความสามารถไม่ตรงกับกิจกรรม ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต้องเหมาะสมมากกว่านี้ ด้านการดำเนินงานควรมีการวางแผน วางโครงการ และด้านกิจกรรมนันทนาการ ควรจัดในวันหยุดราชการหรือวันเสาร์อาทิตย์ ช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดคือ ช่วงเย็น

ประภาส แสงวิรุณ (2547 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและความต้องการการออกกำลังกายของกำลังพลในสังกัดงานสนับสนุนหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา ปี พ.ศ. 2547 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นกำลังพลของสำนักงานสนับสนุน หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา ปี พ.ศ. 2547 ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย และได้กลุ่มตัวอย่าง คือ รวมเป็น 300 นาย ผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนันทนาการพบว่าด้านชนิดของ กิจกรรม ที่มีความต้องการมากที่สุดคือ ฟุตบอล

ภัทริยา อินทร์สุวรรณ (2547 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและความต้องการ การจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม จำนวน 278 คน ผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนันทนาการ อยู่ในระดับปานกลาง ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และบุคลากร อยู่

ในระดับปานกลาง ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และบุคลากรอยู่ในระดับน้อย ส่วนความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก

จากเอกสาร แนวคิดและการวิจัยทั้งในต่างประเทศและในประเทศ สรุปได้ว่านันทนาการ ประกอบไปด้วยกิจกรรมมากมายหลายประเภท ซึ่งแต่ละบุคคลก็เลือกที่จะทำกิจกรรมเหล่านั้นตาม ความต้องการ แต่ความต้องการเหล่านั้นแปรเปลี่ยนไปตามสถานะภาพของตนเอง นั่นก็อาจจะแยก ได้ตามนี้คือ เพศ อายุ รายได้ ลักษณะงาน โดยแต่ละคนจะปรับตัวให้สอดคล้องกับประเทศต่าง ๆ ของกิจกรรมนันทนาการที่จัดเป็นหมวดหมู่ได้ 8 ประเภทคือ ดนตรีและเพลง เดินร่ำและกิจกรรม เข้าจิ้งหะ กิจกรรมในร่ม กิจกรรมและเกมกลางแจ้ง กิจกรรมสังคมกิจกรรมเสริมสร้าง สมรรถภาพและสุขภาพ กิจกรรมพัฒนาจิตใจ นำมาทำการศึกษาสภาพและความต้องการการจัด กิจกรรมนันทนาการของกลุ่มตัวอย่างของบุคลากร กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาและดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การกำหนดกลุ่มประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ.2549 จำนวน 475คน (ฝ่ายกองการเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นบุคลากร กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดย การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปรียบเทียบจากตารางเครจซี่และมอร์แกน(Krejcie and Morgan)(พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2538:303) มีขนาดประชากร 475 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง214คน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะเก็บข้อมูล 300 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมประกอบด้วย

1. ด้านการจัดการและดำเนินการ
2. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ
3. ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก
4. ด้านกิจกรรมนันทนาการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพภาพของกลุ่มตัวอย่างเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด แบ่งเป็น 4 ด้าน

1. ด้านการจัดการและดำเนินการ
2. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ
3. ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก
4. ด้านกิจกรรมนันทนาการ

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการดังนี้

มากที่สุด	ให้	5 คะแนน
มาก	ให้	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้	3 คะแนน
น้อย	ให้	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

การแปลความหมายคะแนนระดับความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ โดยใช้เกณฑ์การประเมินผลหาค่าเฉลี่ยเพื่อทำการวิเคราะห์แปลผลโดย (วิเชียร เกตุสิงห์ 2538 : 9)

เกณฑ์ค่าเฉลี่ย	ระดับความต้องการ
4.50 – 5.00	มากที่สุด
3.50 – 4.49	มาก
2.50 – 3.49	ปานกลาง
1.50 – 2.49	น้อย
1.00 – 1.49	น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแบบข้อเสนอแนะมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended)

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานวิจัยและจัดทำขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามโดยอาศัยข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. นำแบบสอบถามผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้คณะกรรมการตรวจสอบและเสนอแนะเพิ่มเติม

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (อยู่ในภาคผนวก) เพื่อตรวจสอบหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)
2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน 30 คนเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค(Cronbach 1970 : 161)ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80
3. นำแบบสอบถามที่มีคุณภาพแล้วไปดำเนินการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยยื่นคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อขอหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ และหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ขอความอนุเคราะห์ต่อกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลในการทำวิจัย
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
4. เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้คืน มาตรวจความสมบูรณ์ที่ถูกต้องแล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติต่อไป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูป (SPSS/PC*) ตามขั้นตอนดังนี้

1. คัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์แบบแล้วตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้มาลงรหัส
2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
 - 2.1.1 สรุปการสัมภาษณ์สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
 - 2.1.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 มาวิเคราะห์แจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง
 - 2.1.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
 - 2.1.4 เปรียบเทียบวิเคราะห์สภาพและความต้องการการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

โดยใช้สถิติทดสอบค่าที(t-test) และค่าเอฟ(F-test)สำหรับหาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการกับตัวแปรอิสระด้าน อายุ ตำแหน่งงานและประสบการณ์การทำงานหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.05 จึงทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD (Least Significant Difference's Method) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80

3. แบบสอบถามตอนที่ 4 มาสรุปในรูปความเรียง

4.สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1. สถิติพื้นฐานได้แก่

4.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

4.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

4.1.3ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 สถิติที่ใช้ในการหาคคุณภาพเครื่องมือได้แก่

4.2.1 การตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face validity) โดยอาศัยดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญ ออกมาในเชิงปริมาณหรือตัวเลข

4.2.2 การหาค่าดัชนีสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ (IC)

4.2.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

4.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

4.3.1ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบสมมุติฐาน 1,2,3,4 โดยทดสอบค่าเอฟ (F-test)

4.3.2เมื่อพบว่ามีค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้สถิติวิธี(Least Significant Difference's Method)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลข้อมูลของการวิจัย เรื่องสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นขั้นตอนต่างๆและเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อความหมายที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดลักษณะและอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	=	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	=	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
%	=	ค่าร้อยละ (Percentage)
t	=	ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์การแจกแจงแบบที (t-distribution)
F	=	ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์การแจกแจงแบบเอฟ (F-distribution)
MS	=	ค่าเฉลี่ยของค่าเบี่ยงเบนกำลังสอง (Mean of Square)
SS	=	ผลรวมของกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน (Sum of Square)
df	=	องศาความเป็นอิสระ (Degrees of freedom)
P	=	ความน่าจะเป็นหรือโอกาส (Probability)
*	=	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบการอธิบาย โดยเรียงลำดับหัวข้อเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสัมภาษณ์สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ จำแนกเป็น โดยรวม รายด้าน และรายชื่อของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการจำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 5 ประมวลผลข้อเสนอแนะของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 1 ผลการสัมภาษณ์บุคลากรผู้รับผิดชอบกิจกรรมโดยรวมของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเรื่องสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดและดำเนินการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกและ ด้านกิจกรรมนันทนาการ โดยรูปแบบความเรียง

ด้านการจัดการและดำเนินการกิจกรรมนันทนาการของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน ขณะนี้ได้เริ่มมีนโยบายให้ความสำคัญในด้านบุคลากรมากขึ้น โดยกำลังจัดทำระเบียบสวัสดิการ ต่าง ๆ รวมทั้งเรื่องงบประมาณ การประชาสัมพันธ์ ซึ่งในสภาพปัจจุบันยังไม่มี การจัดและดำเนินการ

ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ เนื่องจากปัจจุบันทางกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง จึงไม่มีบุคลากรให้บริการด้านนี้

ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจุบันเนื่องจากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีสถานที่ 2 แห่งในการทำการทั้งในกรุงเทพฯและที่ศูนย์ฝึกอบรมที่ปทุมธานี โดยด้านสถานที่นั้นศูนย์ฝึกอบรมมีสถานที่พร้อมมาก

ด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการในสภาพปัจจุบันมีเพียงงานเลี้ยงประจำปีเท่านั้นที่ทางกรมฯ มีการจัดและดำเนินการและมีการทัศนศึกษา ดูงานในต่างจังหวัด แต่ไม่ต่อเนื่อง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 วิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่อง ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งงานประสบการณ์ทำงาน โดยแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียงปรากฏผลดัง ตาราง 1

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละข้อมูลทั่วไป ของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ทำงาน (n=300)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
เพศ		
ชาย	113	37.70
หญิง	187	62.30
รวม	300	100.00
อายุ		
อายุตั้งแต่ 20 - 30 ปี	147	49.00
อายุตั้งแต่ 31 - 40 ปี	80	26.70
อายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป	73	24.30
รวม	300	100.00
ตำแหน่งงาน		
ข้าราชการ	82	27.30
พนักงานราชการ	159	53.10
ลูกจ้างประจำ	31	10.30
ลูกจ้างชั่วคราว	28	9.30
รวม	300	100.00
ประสบการณ์ทำงาน		
2 ปี หรือ น้อยกว่า	79	26.30
3 - 5 ปี	79	26.30
6 - 10 ปี	54	18.10
10 ปีขึ้นไป	88	29.30
รวม	300	100.00

จากตาราง 1 แสดงว่าบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 คน มีคุณลักษณะดังนี้

เพศ พบว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เพศหญิงจำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 62.31 เพศชาย จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 37.70

อายุ พบว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่กลุ่มอายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 49.00 รองลงมา กลุ่มอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 26.70 และกลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไปจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 24.30

ตำแหน่งงาน พบว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นกลุ่มพนักงานราชการ จำนวน 159 คิดเป็นร้อยละ 53.10 รองลงมาได้แก่กลุ่มข้าราชการ จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 27.30 กลุ่มลูกจ้างประจำ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 10.30 และกลุ่มลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 9.30

ประสบการณ์ทำงาน พบว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 29.30 รองลงมาเท่ากันคือ มีประสบการณ์ 2 ปีหรือน้อยกว่า กับ 3-5 ปี จำนวน 79 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 26.30 และประสบการณ์ 6-10 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 18.10

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการและดำเนินการ จำแนกด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านสถานที่อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรมนันทนาการ โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านการจัดการและดำเนินการ (n = 300)

ด้านการจัดและการดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. มีการสำรวจความต้องการในการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.29	1.05	ปานกลาง
2. มีนโยบายส่งเสริมการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.38	1.03	ปานกลาง
3. มีการจัดทำแผนงาน / โครงการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.29	1.04	ปานกลาง
4. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการตามแผนกำหนดการที่วางไว้ล่วงหน้า	3.31	1.02	ปานกลาง
5. มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมนันทนาการต่างๆ	3.26	0.97	ปานกลาง
6. มีการประชาสัมพันธ์ให้ได้มีการรับทราบ	3.52	1.13	มาก
7. มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.52	1.10	มาก
8. มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการให้ดียิ่งขึ้น	3.26	1.08	ปานกลาง
9. มีระบบการให้บริการ เพื่อความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ	3.42	1.12	ปานกลาง
10. มีการจัดทำเอกสารประกอบการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.22	1.06	ปานกลาง
11. มีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านกิจกรรมนันทนาการ	3.44	1.16	ปานกลาง
12. มีการจัดโครงการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนในกิจกรรมนันทนาการอย่างต่อเนื่อง	3.35	1.04	ปานกลาง
13. มีการจัดสรรงบประมาณด้านกิจกรรมนันทนาการให้เหมาะสมและต่อเนื่อง	3.41	1.15	ปานกลาง
14. มีการอำนวยความสะดวกในการใช้งบประมาณในการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.37	1.13	ปานกลาง
รวม	3.37	0.94	ปานกลาง

จากตาราง 2 แสดงว่าบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ด้านการจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37, S.D.=0.94$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า บุคลากรมีความต้องการการประชาสัมพันธ์ให้ได้มีการรับทราบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52, S.D. =1.13$) มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52, S.D. =1.10$) และอันดับ 3 คือบุคลากรมีความต้องการมีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44, S.D. =1.16$)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ (n = 300)

ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1.เจ้าหน้าที่ดูแลรับฝากสิ่งของในบริเวณสถานที่ออกกำลังกาย	3.09	1.17	ปานกลาง
2.เจ้าหน้าที่เบิกจ่ายอุปกรณ์ในการออกกำลังกาย	3.08	1.20	ปานกลาง
3.เจ้าหน้าที่ให้บริการการออกกำลังกาย	3.05	1.19	ปานกลาง
4.เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.18	1.17	ปานกลาง
5.เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความชำนาญคอยให้คำแนะนำกิจกรรมนันทนาการ	3.33	1.18	ปานกลาง
6.เจ้าหน้าที่ให้ข่าวสารและคำแนะนำบริการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.25	1.54	ปานกลาง
7.เจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย	3.42	1.23	ปานกลาง
รวม	3.20	1.08	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่าบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านบุคลากรผู้ให้บริการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20, S.D.= 1.08$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความต้องการด้านบุคลากรผู้ให้บริการอยู่ในระดับปานกลาง 3 ลำดับ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42, S.D. = 1.23$) เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความชำนาญคอยให้คำแนะนำกิจกรรมนันทนาการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33, S.D. = 1.18$) เจ้าหน้าที่ให้ข่าวสารและคำแนะนำบริการจัดกิจกรรมนันทนาการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25, S.D.=1.23$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก(n = 300)

ด้านสถานที่ , อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1.มีสถานที่ในการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง	3.37	1.21	ปานกลาง
2.มีสถานที่ในการจัดกิจกรรมในร่ม	3.54	1.20	มาก
3.สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีอากาศถ่ายเทสะดวก	3.68	1.21	มาก
4.สถานที่ในการจัดกิจกรรมสะอาด น่าใช้งาน	3.65	1.13	มาก
5.สถานที่สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว	3.39	1.21	ปานกลาง
6.ห้องน้ำ ห้องสุขามีสะอาดและเพียงพอ	3.16	1.09	ปานกลาง
7.สถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการมีความเหมาะสม	3.56	1.13	มาก
8.สถานที่ในการจัด กิจกรรมนันทนาการที่มีมาตรฐาน	3.50	1.16	มาก
9.มีที่พักผ่อนเพียงพอและเป็นสัดส่วน	3.35	1.18	ปานกลาง
10.สถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการในสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งานมีมาตรฐาน	3.65	1.16	มาก
11.อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมนันทนาการในสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งานมีมาตรฐาน	3.58	1.25	มาก
12.ห้องปฐมพยาบาลหรืออุปกรณ์ปฐมพยาบาลสำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการเมื่อเกิดอุบัติเหตุ	3.35	1.33	ปานกลาง
รวม	3.52	1.08	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่าบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมอยู่ในระดับมาก(\bar{X} =3.52, S.D. = 1.08) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าบุคลากรมีความต้องการด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับมาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีความต้องการสถานที่ในการจัดกิจกรรมมีอากาศถ่ายเทสะดวกอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.68,S.D.=1.21)รองลงมามีความต้องการสถานที่ในการจัดกิจกรรมสะอาด น่าใช้งานและมีความต้องการสถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการในสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งานมีมาตรฐานอยู่ในระดับมาก(\bar{X} =3.65,S.D.=1.13),(\bar{X} =3.65,S.D=1.16)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการด้าน
กิจกรรมนันทนาการ(n = 300)

ด้านกิจกรรมนันทนาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1.เทเบิลเทนนิส	3.01	1.09	ปานกลาง
2.วอลเลย์บอล	2.77	1.04	ปานกลาง
3.กอล์ฟ	2.18	1.10	น้อย
4.เทนนิส	2.79	1.15	ปานกลาง
5.แบดมินตัน	3.65	1.09	มาก
6.ฟุตบอล	2.79	1.29	ปานกลาง
7.บาสเกตบอล	2.98	1.12	ปานกลาง
8.โยคะ	3.38	1.26	ปานกลาง
9.แอโรบิคแดนซ์	3.46	1.18	ปานกลาง
10.ทัศนศึกษา	4.03	1.03	มาก
11.กีฬาภายในหน่วยงาน	3.82	1.00	มาก
12.อ่านหนังสือห้องสมุด	3.77	0.97	มาก
13..สังสรรค์ปีใหม่	3.92	1.01	มาก
14.ร้องเพลงคาราโอเกะ	3.57	1.21	มาก
15.ดูภาพยนตร์	3.67	1.98	มาก
16.แห่เทียนพรรษา (กิจกรรมทางศาสนา)	3.51	1.06	มาก
17.สังสรรค์ประจำปี	3.98	1.07	มาก
รวม	3.37	0.79	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่าบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านกิจกรรมนันทนาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} =3.37,S.D.=0.79)และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า บุคลากรมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับมาก ลำดับแรก ได้แก่ การทัศนศึกษาอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.03 , S.D.=1.03) รองลงมาได้แก่ การสังสรรค์ประจำปีอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.98 , SD=1.07)และลำดับ 3 คือสังสรรค์ปีใหม่อยู่ในระดับมาก(\bar{X} =3.92 , S.D.=1.01)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (n = 300)

ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ	\bar{X}	S.D.	ความต้องการ
1. ด้านการจัดการและดำเนินการ	3.37	0.94	ปานกลาง
2. บุคลากรผู้ให้บริการ	3.20	1.08	ปานกลาง
3. ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	3.52	1.08	มาก
4. ด้านกิจกรรมนันทนาการ	3.37	0.79	ปานกลาง
รวม	3.36	0.79	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่าบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.36$, S.D.=0.79) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52$, SD=1.08) และความต้องการอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ด้านการจัดการและดำเนินการ ($\bar{X}=3.37$, S.D.=0.94) ด้านกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X}=3.37$, S.D.=0.79) และด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ($\bar{X}=3.20$, S.D.=1.08)

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความต้องการกิจกรรมนั้นบนฐานการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมตาม เพศ อายุ ตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงาน โดยทดสอบค่า ที (t-test) ทดสอบค่าเอฟ (F-test) ผลการทดสอบพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้สถิติวิีแอลเอสดี LSD

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการจัดการจัดกิจกรรมนั้นบนฐานการ จำแนกตามเพศ (n= 300)

การจัดการและดำเนินการ	ระดับความต้องการจัดการจัดกิจกรรมนั้นบนฐานการ					
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	S.D.		
				เพศหญิง(187)		
				ระดับ		
1.มีการสำรวจความต้องการในการจัดกิจกรรมนั้นบนฐานการ	3.47	0.98	ปานกลาง	3.17	3.29	ปานกลาง
2. มีนโยบายส่งเสริมการจัดกิจกรรมนั้นบนฐานการ	3.53	1.00	มาก	3.29	1.03	ปานกลาง
3.มีการจัดทำแผนงาน / โครงการจัด กิจกรรรมนั้นบนฐานการ	3.38	1.03	ปานกลาง	3.22	1.03	ปานกลาง
4.มีการจัดกิจกรรมนั้นบนฐานการ ตามแผนกำหนดการที่วางไว้ล่วงหน้า	3.43	1.05	ปานกลาง	3.23	1.00	ปานกลาง
5.มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ประสงค์ในการจัดกิจกรรมนั้นบนฐานการต่าง ๆ	3.38	1.05	ปานกลาง	3.19	0.92	ปานกลาง
6.มีการประชาสัมพันธ์ให้ได้มีการรับทราบ	3.61	1.17	มาก	3.47	1.11	ปานกลาง
7.มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมนั้นบนฐานการ	3.61	1.15	มาก	3.46	1.07	ปานกลาง
8.มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมนั้นบนฐานการ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น	3.33	1.10	ปานกลาง	3.22	1.07	ปานกลาง
9.มีระบบการให้บริการ เพื่อความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ	3.57	1.12	มาก	3.33	1.12	ปานกลาง
10.มีการจัดทำเอกสารประกอบการจัดกิจกรรมนั้นบนฐานการ	3.37	1.07	ปานกลาง	3.13	1.04	ปานกลาง
11.มีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านกิจกรรมนั้นบนฐานการ	3.61	1.22	มาก	3.34	1.11	ปานกลาง
12.มีการจัดโครงการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมนั้นบนฐานการอย่างต่อเนื่อง	3.53	1.11	มาก	3.24	0.99	ปานกลาง
13.มีการจัดสรรงบประมาณด้านกิจกรรมนั้นบนฐานการให้เหมาะสมและต่อเนื่อง	3.58	1.20	มาก	3.31	1.12	ปานกลาง
14. มีการอำนวยความสะดวกในการใช้ประมาณในการจัดกิจกรรมนั้นบนฐานการ	3.53	1.18	มาก	3.26	1.08	ปานกลาง
รวม	3.50	0.93	มาก	3.28	0.93	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 แสดงว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่มีเพศต่างกันมีความต้องการการจัดกิจกรรมนั้นเท่ากันด้านการจัดการและดำเนินการ โดยรวมเพศชายมีความต้องการการจัดกิจกรรมนั้นเท่ากันอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50, S.D = 0.93$) และเพศหญิงมีความต้องการจัดกิจกรรมนั้นเท่ากัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28, S.D = 0.93$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เพศชายมีความต้องการ มีหน่วยงานรับผิดชอบด้านกิจกรรมนั้นเท่ากัน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$), การประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมนั้นเท่ากันในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) มีการสำรวจความต้องการในการจัดกิจกรรมนั้นเท่ากันในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) เพศหญิงมีความต้องการประชาสัมพันธ์ให้มีการรับทราบ ($\bar{X} = 3.47$), มีการสำรวจความต้องการในการจัดกิจกรรมนั้นเท่ากันในการใช้งบประมาณในการจัดกิจกรรมนั้นเท่ากัน ($\bar{X} = 3.26$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ จำนวนตามเพศ (n = 300)

ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ	ระดับความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ระดับ
1.เจ้าหน้าที่ดูแลรับฝากสิ่งของในบริเวณสถานที่ออกกำลังกาย	3.29	1.20	ปานกลาง	ปานกลาง
2.เจ้าหน้าที่บิกถ่ายอุปกรณ์ในการออกกำลังกาย	3.27	1.23	ปานกลาง	ปานกลาง
3.เจ้าหน้าที่ให้บริการออกกำลังกาย	3.17	1.96	ปานกลาง	ปานกลาง
4.เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.10	1.21	ปานกลาง	ปานกลาง
5.เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความชำนาญคอย ให้คำแนะนำกิจกรรมนันทนาการ	3.21	1.21	ปานกลาง	ปานกลาง
6.เจ้าหน้าที่ให้ข่าวสารและคำแนะนำบริการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.12	1.19	ปานกลาง	ปานกลาง
7.เจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย	3.31	1.36	ปานกลาง	ปานกลาง
รวม	3.37	1.09	ปานกลาง	ปานกลาง

จากรายการ 8 แสดงว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่มีเพศต่างกันมีความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านบุคลากรผู้ให้บริการโดยรวม เพศชายและเพศหญิงมีความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37, S.D. = 1.09$) ($\bar{X} = 3.09, S.D. = 1.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเพศชายมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง 3 อันดับแรก คือเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.31$) เจ้าหน้าที่ดูแลรับฝากสิ่งของในบริเวณสถานที่ออกกำลังกาย ($\bar{X} = 3.29$) และเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความชำนาญคอย ให้คำแนะนำกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.21$) เพศหญิงมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง 3 อันดับแรก เจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.31$) เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความชำนาญคอย ให้คำแนะนำกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.21$) และเจ้าหน้าที่ให้ข่าวสารและคำแนะนำบริการจัดกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.12$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการจัดกิจกรรมนั้นหนากการ ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามเพศ (n= 300)

	ระดับความต้องการการจัดกิจกรรมนั้นหนากการ			
	ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก		เพศชาย(113)	
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	S.D.
1.สถานที่ในการจัดกิจกรรม กลางแจ้ง	3.63	1.16	มาก	1.22
2.มีสถานที่ในการจัดกิจกรรมในร่ม	3.75	1.18	มาก	1.20
3.สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีอากาศถ่ายเทสะดวก	3.88	1.17	มาก	1.22
4.สถานที่ในการจัดกิจกรรมสะอาด น่าใช้งาน	3.81	1.11	มาก	1.14
5.สถานที่สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว	3.48	1.20	ปานกลาง	1.22
6.ห้องน้ำ ห้องสุขามีสะอาดและเพียงพอ	3.73	1.09	มาก	1.08
7.สถานที่จัดกิจกรรมนั้นหนากการมีความเหมาะสม	3.74	1.10	มาก	1.13
8.สถานที่ในการจัด กิจกรรมนั้นหนากการ ที่มีมาตรฐาน	3.65	1.15	มาก	1.17
9. มีที่พักล้อมเพียงพอและเป็นสัดส่วน	3.46	1.11	ปานกลาง	1.22
10.สถานที่ในการจัดกิจกรรมนั้นหนากการมีความปลอดภัย	3.81	1.13	มาก	1.18
11.อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมนั้นหนากการในสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งานมีมาตรฐาน	3.81	1.18	มาก	1.27
12.ห้องปฐมพยาบาลหรืออุปกรณ์ปฐมพยาบาลสำหรับผู้ใช้รวมกิจกรรมนั้นหนากการเมื่อเกิดอุบัติเหตุ	3.49	1.29	ปานกลาง	1.35
รวม	3.69	1.03	มาก	1.10

จากตาราง 9 แสดงว่า บุคลากรมองเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่มีแตกต่างกันมีความต้องการจัดกิจกรรมนั้นหนากการด้านสถานที่อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมเพศชายมีความต้องการจัดกิจกรรมนั้นหนากการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65, S.D = 1.03$) และเพศหญิงมีความต้องการจัดกิจกรรมนั้นหนากการโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42, S.D = 1.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเพศชายมีความต้องการอยู่ใน

ระดับมากคือสถานที่ในการจัดกิจกรรมมีอากาศถ่ายเทสะดวก($\bar{X} = 3.88$)สถานที่ในการจัดกิจกรรมนั้นหนาทึบมากมีความปลอดภัย($\bar{X} = 3.81$)และมีสถานที่ในการจัดกิจกรรมใหม่($\bar{X} = 3.75$)และเพียงพอมีความต้องการอยู่ในระดับมากและปานกลางคือสถานที่จัดกิจกรรมนั้นหนาทึบมากมีความเหมาะสม($\bar{X} = 3.56$)สถานที่ในการจัดกิจกรรมสะอาด นำใช้งาน($\bar{X} = 3.55$)และสถานที่จัดกิจกรรมนั้นหนาทึบมากเหมาะสม($\bar{X} = 3.45$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการ จำแนกตามเพศ (n= 300)

ด้านกิจกรรมนันทนาการ	ระดับความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการ			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ระดับ
1.เทเบิลเทนนิส	3.23	1.09	ปานกลาง	ปานกลาง
2.วอลเลย์บอล	2.78	0.99	ปานกลาง	ปานกลาง
3.กอล์ฟ	2.29	1.22	น้อย	น้อย
4.เทนนิส	2.77	1.08	ปานกลาง	ปานกลาง
5.แบดมินตัน	3.56	1.07	มาก	มาก
6.ฟุตบอล	3.61	1.16	มาก	น้อย
7..บาสเกตบอล	3.23	1.07	ปานกลาง	ปานกลาง
8.โยคะ	2.83	1.25	ปานกลาง	มาก
9.แอโรบิคแดนซ์	2.91	1.22	ปานกลาง	มาก
10.ทัศนศึกษา	3.93	1.08	มาก	มาก
11.กีฬาภายในหน่วยงาน	3.99	0.95	มาก	มาก
12..อ่านหนังสือห้องสมุด	3.79	0.92	มาก	มาก
13.สังสรรค์ปีใหม่	3.92	1.05	มาก	มาก
14.ร้องเพลงคาราโอเกะ	3.53	1.23	มาก	มาก
15.ดูภาพยนตร์	3.73	1.26	มาก	มาก
16.แห่งเทียนพรรษา(กิจกรรมทางศาสนา)	3.57	1.02	มาก	ปานกลาง
17.สังสรรค์ประจำปี	4.03	1.10	มาก	มาก
รวม	3.39	0.62	ปานกลาง	ปานกลาง

จากตาราง 10 แสดงว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่มีเพศต่างกันมีความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านกิจกรรมนันทนาการ โดยรวม เพศชายและเพศหญิงมีความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39, S.D. = 0.62$), ($\bar{X} = 3.35, S.D. = 0.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเพศชายมีความต้องการอยู่ในระดับมากและปานกลางคือสังสรณ์ประจำปี ($\bar{X} = 4.03$) ก็พยายในหน่วยงาน ($\bar{X} = 3.99$) บางสภทบอล ($\bar{X} = 3.23$) เพศหญิงมีความต้องการอยู่ในระดับมากและปานกลางคือที่ต้นศึกษา ($\bar{X} = 4.09$) สังสรณ์ประจำปี ($\bar{X} = 3.95$) และเทเบดเทหนีส ($\bar{X} = 2.87$)

ตาราง 11 ผลการทดสอบความแตกต่างของความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการ ด้านการจัดการและดำเนินกา น ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรมนันทนาการ ตามตัวแปรเพศ

	เพศชาย(113)		เพศหญิง(187)		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.ด้านกาจัดการและดำเนินกา	3.50	0.93	3.28	0.93	1.978	.697
2.ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ	3.37	1.09	3.09	1.07	2.136	.803
3.ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	3.69	1.03	3.42	1.10	2.112	.106
4.ด้านกิจกรรมนันทนาการ	3.39	0.62	3.35	0.66	.558	.246
รวม	3.49	0.78	3.28	0.79	2.145	.540

จากตาราง 11 แสดงว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่มีเพศต่างกันมีความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการจัดการและดำเนินการ จำแนกตามอายุ (n= 300)

การจัดการและดำเนินการ	ระดับความต้องการจัดการกิจกรรมนันทนาการ								
	20-30 ปี(147)		31-40 ปี(80)		41 ปีขึ้นไป(73)				
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ			
1.มีการสำรวจความต้องการในการจัดการกิจกรรมนันทนาการ	3.18	1.04	ปานกลาง	3.30	1.04	ปานกลาง	3.49	1.08	ปานกลาง
2.มีนโยบายส่งเสริมการจัดการกิจกรรมนันทนาการ	3.29	1.00	ปานกลาง	3.37	1.02	ปานกลาง	3.58	1.09	ปานกลาง
3.มีการจัดทำแผนงาน / โครงการจัด กิจกรรมนันทนาการ	3.27	0.95	ปานกลาง	3.26	1.11	ปานกลาง	3.35	1.13	ปานกลาง
4.มีการจัดการกิจกรรมนันทนาการ ตามแผนกำหนดการที่วางไว้ล่วงหน้า	3.27	1.00	ปานกลาง	3.27	1.06	ปานกลาง	3.41	1.03	ปานกลาง
5.มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ในการจัดการกิจกรรมนันทนาการ ต่าง ๆ	3.28	0.91	ปานกลาง	3.22	1.05	ปานกลาง	3.26	1.02	ปานกลาง
6.มีการประชาสัมพันธ์ให้ได้มีการรับทราบ	3.57	1.08	มาก	3.52	1.20	มาก	3.43	1.17	ปานกลาง
7.มีการประชาสัมพันธ์การจัดการกิจกรรมนันทนาการ	3.55	1.06	มาก	3.50	1.16	มาก	3.47	1.14	ปานกลาง
8.มีการประเมินผลการจัดการกิจกรรมนันทนาการ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น	3.27	0.96	ปานกลาง	3.31	1.17	ปานกลาง	3.20	1.23	ปานกลาง
9.มีระบบการให้บริการ เพื่อความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ	3.42	1.09	ปานกลาง	3.42	1.17	ปานกลาง	3.42	1.15	ปานกลาง
10.มีการจัดทำเอกสารประกอบการจัดการกิจกรรมนันทนาการ	3.27	0.94	ปานกลาง	3.21	1.16	ปานกลาง	3.13	1.17	ปานกลาง
11.มีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านกิจกรรมนันทนาการ	3.46	1.06	ปานกลาง	3.43	1.25	ปานกลาง	3.39	1.27	ปานกลาง
12.มีการจัดโครงการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนใน กิจกรรมนันทนาการอย่างต่อเนื่อง	3.29	0.94	ปานกลาง	3.33	1.13	ปานกลาง	3.47	1.14	ปานกลาง
13.มีการจัดสร้างงบประมาณด้านกิจกรรม นันทนาการให้เหมาะสมและต่อเนื่อง	3.40	1.04	ปานกลาง	3.46	1.31	ปานกลาง	3.39	1.21	ปานกลาง
14.มีการอำนวยความสะดวกในการใช้ งบประมาณในการจัดการกิจกรรมนันทนาการ	3.34	1.04	ปานกลาง	3.46	1.31	ปานกลาง	3.39	1.21	ปานกลาง
รวม	3.35	0.84	ปานกลาง	3.35	1.04	ปานกลาง	3.39	1.00	ปานกลาง

จากตาราง 12 แสดงว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่มีอายุต่างกันมีความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการการจัดการและดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกกลุ่มอายุ กลุ่มอายุ 20-30 ปี (\bar{X} = 3.35, S.D. = 0.84) กลุ่มอายุ 31-40 ปี (\bar{X} = 3.35, S.D. = 1.04) กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป (\bar{X} = 3.39, S.D. = 1.00) เมื่อพิจารณารายชื่อหน่วยงานอายุ 20-30 ปีมีความต้องการอยู่ในระดับมากและปานกลางคือมีการประชาสัมพันธ์ให้ได้รับการรับทราบ (\bar{X} = 3.57) มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมนันทนาการ (\bar{X} = 3.55) มีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านกิจกรรมนันทนาการ (\bar{X} = 3.46) กลุ่มอายุ 31-40 ปีมีความต้องการอยู่ในระดับมากและปานกลางคือมีการประชาสัมพันธ์ให้มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมนันทนาการ (\bar{X} = 3.50) มีการจัดสรรงบประมาณด้านกิจกรรมนันทนาการให้อย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง (\bar{X} = 3.46) และกลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไปมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางคือมีนโยบายส่งเสริมการจัดกิจกรรมนันทนาการ (\bar{X} = 3.58) มีการสำรวจความต้องการในการจัดกิจกรรมนันทนาการ (\bar{X} = 3.49) มีการจัดโครงการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนใน กิจกรรมนันทนาการอย่างต่อเนื่อง (\bar{X} = 3.47)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ จำแนกตามอายุ (n = 300)

ตำแหน่งบุคลากรผู้ให้บริการ	ระดับความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการ								
	20-30 ปี (147)		31-40 ปี (80)		41 ปีขึ้นไป (73)				
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ			
1. เจ้าหน้าที่ดูแลรับฝากสิ่งของในบริเวณสถานที่ออกกำลังกาย	3.13	1.17	ปานกลาง	3.05	1.22	ปานกลาง	3.04	1.13	ปานกลาง
2. เจ้าหน้าที่เบิกจ่ายอุปกรณ์ในการออกกำลังกาย	3.12	1.21	ปานกลาง	3.00	1.21	ปานกลาง	3.09	1.18	ปานกลาง
3. เจ้าหน้าที่ให้บริการออกกำลังกาย	3.06	1.17	ปานกลาง	2.98	1.25	ปานกลาง	3.12	1.16	ปานกลาง
4. เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.19	1.12	ปานกลาง	3.05	1.25	ปานกลาง	3.28	1.21	ปานกลาง
5. เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความชำนาญคอยให้คำแนะนำกิจกรรมนันทนาการ	3.32	1.08	ปานกลาง	3.25	1.31	ปานกลาง	3.45	1.22	ปานกลาง
6. เจ้าหน้าที่ให้ข่าวสารและคำแนะนำบริการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.23	1.04	ปานกลาง	3.22	1.26	ปานกลาง	3.31	1.25	ปานกลาง
7. เจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย	3.48	1.17	ปานกลาง	3.38	1.34	ปานกลาง	3.32	1.24	ปานกลาง
รวม	3.22	1.03	ปานกลาง	3.13	1.17	ปานกลาง	3.23	1.11	ปานกลาง

จากตาราง 13 แสดงว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่มีอายุต่างกันมีความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการต่างบุคลากรผู้ให้บริการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทุกกลุ่มอายุ กลุ่มอายุ 20-30 ปี ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 1.03) กลุ่มอายุ 31-40 ปี ($\bar{X} = 3.13$, S.D. = 1.17) กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 1.11) และเมื่อพิจารณารายชื่อพบว่ามีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางคือเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.48$) เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความชำนาญช่วยให้คำแนะนำกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.32$) เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการและคำแนะนำบริการจัดกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.23$) กลุ่มอายุ 31-40 ปีที่มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางคือเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.38$) เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความชำนาญช่วยให้คำแนะนำกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.25$) เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการจัดกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.22$) และกลุ่มอายุ 41 ปีที่มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางคือเจ้าหน้าที่ให้บริการและคำแนะนำบริการจัดกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.45$) เจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.32$) และเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความชำนาญช่วยให้คำแนะนำกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.31$)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการจิตกิจกรรมนันทนาการ ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามอายุ (n= 300)

	ระดับความต้องการจิตกิจกรรมนันทนาการ									
	20-30 ปี(147)		31-40 ปี(80)		41 ปีขึ้นไป(73)		ระดับ	S.D.	ระดับ	S.D.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.				
1.สถานที่ในการจัดกิจกรรม กลางแจ้ง	3.30	1.16	ปานกลาง	3.46	1.29	ปานกลาง	3.39	1.24	ปานกลาง	
2.มีสถานที่ในการจัดกิจกรรมในร่ม	3.51	1.17	มาก	3.57	1.27	ปานกลาง	3.54	1.21	มาก	
3.สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีอากาศถ่ายเทสะดวก	3.65	1.80	มาก	3.68	1.32	มาก	3.73	1.15	มาก	
4.สถานที่ในการจัดกิจกรรมสะอาด น่าใช้งาน	3.66	1.09	มาก	3.67	1.29	มาก	3.58	1.05	มาก	
5.สถานที่สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว	3.40	1.19	ปานกลาง	3.52	1.31	มาก	3.21	1.15	ปานกลาง	
6.ห้องน้ำ ห้องสุขามีสะอาดและเพียงพอ	3.65	1.06	มาก	3.66	1.10	มาก	3.47	1.13	ปานกลาง	
7.สถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการมีความเหมาะสม	3.53	1.07	มาก	3.58	1.27	มาก	3.60	1.08	มาก	
8.สถานที่ในการจัด กิจกรรมนันทนาการ ที่มีมาตรฐาน	3.45	1.12	ปานกลาง	3.56	1.27	มาก	3.53	1.15	มาก	
9. มีที่พักผ่อนเพียงพอและเป็นสัดส่วน	3.30	1.11	ปานกลาง	3.45	1.31	ปานกลาง	3.35	1.19	ปานกลาง	
10.สถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการมีความปลอดภัย	3.63	1.07	มาก	3.68	1.27	มาก	3.65	1.22	มาก	
11.อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ ในสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งานมีมาตรฐาน	3.57	1.20	มาก	3.56	1.36	มาก	3.63	1.23	มาก	
12.ห้องปฐมพยาบาลหรืออุปกรณ์ปฐมพยาบาลสำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการเมื่อเกิดอุบัติเหตุ	3.33	1.32	ปานกลาง	3.41	1.42	ปานกลาง	3.34	1.27	ปานกลาง	
	รวม	3.50	1.03	มาก	3.57	1.20	มาก	3.50	1.05	มาก

จากตาราง 14 แสดงว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่มีอายุต่างกันมีความต้องการจิตกิจกรรมนันทนาการด้านสถานที่อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกกลุ่มอายุ กลุ่มอายุ 20-30 ปี (\bar{X} =3.50,S.D.=1.03)กลุ่มอายุ 31-40ปี(\bar{X} =3.57,S.D.=1.20) กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป(\bar{X} =3.50,S.D.=1.05)และเมื่อพิจารณาอายุพบว่ากลุ่มอายุ 20-30 ปีมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากคือสถานที่ในการจัดกิจกรรมสะอาดน่าใช้งาน(\bar{X} =3.66) สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีอากาศถ่ายเทสะดวก(\bar{X} =3.65) สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีอากาศถ่ายเทสะดวก(\bar{X} =3.68)สถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการมีความปลอดภัย(\bar{X} =3.68)มีสถานที่ในการจัดกิจกรรมในร่ม(\bar{X} =3.57)กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไปมีความต้องการอยู่ในระดับปาน

กลางและมากคือสถานที่ในการจัดกิจกรรมมีอากาศถ่ายเทสะดวก($\bar{X} = 3.73$)สถานที่ในการจัดกิจกรรมนั้นหนาทึบมีความปลอดภัย($\bar{X} = 3.65$)และห้อง
 นำ ห้องสุขามีสะอาดและเพียงพอ($\bar{X} = 3.47$)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการจัดกิจกรรมนั้นหนาทึบ การ จำแนกตามอายุ (n= 300)

	ระดับความต้องการจัดกิจกรรมนั้นหนาทึบ													
	ด้านกิจกรรมนั้นหนาทึบ				20-30 ปี(147)				31-40 ปี(80)				41 ปีขึ้นไป(73)	
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1.เทเบิลเทนนิส	3.07	1.05	ปานกลาง	2.90	1.05	ปานกลาง	3.00	1.22	ปานกลาง	3.00	1.22	ปานกลาง		
2.วอลเลย์บอล	2.90	1.04	ปานกลาง	2.76	0.99	ปานกลาง	2.53	1.06	ปานกลาง	2.53	1.06	ปานกลาง		
3.กอล์ฟ	2.26	1.13	น้อย	2.17	1.09	น้อย	2.02	1.06	น้อย	2.02	1.06	น้อย		
4.เทนนิส	3.05	1.11	ปานกลาง	2.72	1.58	ปานกลาง	2.34	1.08	น้อย	2.34	1.08	น้อย		
5.แบดมินตัน	3.80	0.98	มาก	3.60	1.10	มาก	3.38	1.23	ปานกลาง	3.38	1.23	ปานกลาง		
6.ฟุตบอล	2.87	1.28	ปานกลาง	2.70	1.32	ปานกลาง	2.72	1.28	ปานกลาง	2.72	1.28	ปานกลาง		
7..บาสเกตบอล	3.14	1.13	ปานกลาง	2.83	1.11	ปานกลาง	2.82	1.09	ปานกลาง	2.82	1.09	ปานกลาง		
8.โยคะ	3.36	1.26	ปานกลาง	3.51	1.22	มาก	3.26	1.32	ปานกลาง	3.26	1.32	ปานกลาง		
9.แอโรบิคแดนซ์	3.56	1.19	มาก	3.43	1.17	ปานกลาง	3.28	1.14	ปานกลาง	3.28	1.14	ปานกลาง		
10.ทัศนศึกษา	4.12	0.97	มาก	3.96	1.06	มาก	3.93	1.13	มาก	3.93	1.13	มาก		
11.ศึกษาในหน่วยงาน	3.97	1.02	มาก	3.71	0.90	มาก	3.64	1.03	มาก	3.64	1.03	มาก		
12.อ่านหนังสือห้องสมุด	3.88	0.90	มาก	3.65	1.06	มาก	3.68	0.99	มาก	3.68	0.99	มาก		
13.สังสรรค์ปีใหม่	4.00	0.92	มาก	4.02	1.03	มาก	3.67	1.14	มาก	3.67	1.14	มาก		
14.ร้องเพลงคาราโอเกะ	3.76	1.07	มาก	3.61	1.18	มาก	3.12	1.40	ปานกลาง	3.12	1.40	ปานกลาง		
15.ดูภาพยนตร์	3.89	1.07	มาก	3.67	1.19	มาก	3.24	1.32	ปานกลาง	3.24	1.32	ปานกลาง		
16.แห่งเที่ยวพารา(กิจกรรมทางศาสนา)	3.63	0.95	มาก	3.45	1.07	ปานกลาง	3.35	1.21	ปานกลาง	3.35	1.21	ปานกลาง		
17.สังสรรค์ประจำปี	4.10	1.00	มาก	4.07	1.01	มาก	3.64	1.20	มาก	3.64	1.20	มาก		
รวม	3.49	0.58	ปานกลาง	3.34	0.65	ปานกลาง	3.15	0.70	ปานกลาง	3.15	0.70	ปานกลาง		

จากตาราง 15 แสดงว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่มีอายุต่างกันมีความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านกิจกรรมนันทนาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทุกกลุ่มอายุ กลุ่มอายุ 20-30 ปี ($\bar{X} = 3.49, S.D. = 0.58$) กลุ่มอายุ 31-40 ปี ($\bar{X} = 3.34, S.D. = 0.56$) กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.15, S.D. = 0.70$) และเมื่อพิจารณารายชื่อพบว่ากลุ่มอายุ 20-30 ปีมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากที่สุดคือทัศนศึกษา ($\bar{X} = 4.12$) สโมสรศรีประจักษ์ ($\bar{X} = 4.10$) โยคะ ($\bar{X} = 3.36$) กลุ่มอายุ 31-40 ปีมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากที่สุดคือสัปดาห์ ($\bar{X} = 4.07$) สโมสรศรีใหม่ ($\bar{X} = 4.02$) แพทย์นพพรษา (กิจกรรมทางศาสนา) ($\bar{X} = 3.45$) และกลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไปมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากที่สุดคือทัศนศึกษา ($\bar{X} = 3.93$) อ่านหนังสือห้องสมุด ($\bar{X} = 3.68$) แบดมินตัน ($\bar{X} = 3.38$)

ตาราง 16 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอายุ

ความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการ	แหล่งความแปรปรวน	df	ss	MS	F	P
1. ด้านการจัดการและดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.078	.039	.044	.957
	ภายในกลุ่ม	297	262.843	.885		
	รวม	299	262.921			
2. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.492	.246	.206	.814
	ภายในกลุ่ม	297	354.424	1.193		
	รวม	299	354.917			
3. ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	2	.256	.128	.108	.898
	ภายในกลุ่ม	297	351.696	1.184		
	รวม	299	351.952			
4. ด้านกิจกรรมนันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	5.699	2.850	7.079*	.001
	ภายในกลุ่ม	297	119.558	.403		
	รวม	299	125.257			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.262	.131	.205	.815
	ภายในกลุ่ม	297	189.794	.639		
	รวม	299	190.056			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกันมีความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการ กลุ่มอายุต่างกันมีความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
จำแนกตามอายุ

ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ	อายุ	\bar{X}	20-30 ปี	31-40 ปี	41 ปีขึ้นไป
ด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการ	20-30 ปี	3.49	-	.15469	-.33866*
	31-40 ปี	3.34	-	-	.18397
	40 ปีขึ้นไป	3.15	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 แสดงว่า ด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการ กลุ่มอายุ 20-30 มีความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกับ กลุ่มอายุ 41 ปี
ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการจัดการกิจกรรมนั้นหนทางการ ดำเนินการ จำแนกตามตำแหน่งงาน (n= 300)

	ระดับความต้องการจัดการกิจกรรมนั้นหนทางการ					
	ข้าราชการ(82)		พนักงานราชการ(159)		ลูกจ้างชั่วคราว(28)	
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.มีการสำรวจความต้องการในการจัดการกิจกรรมนั้นหนทางการ	3.56	1.12	มาก	3.22	1.03	ปานกลาง
2.มีนโยบายส่งเสริมการจัดการกิจกรรมนั้นหนทางการ	3.69	1.08	มาก	3.29	0.99	ปานกลาง
3.มีการจัดทำแผนงาน / โครงการจัด กิจกรรมนั้นหนทางการ	3.53	1.12	มาก	3.24	0.98	ปานกลาง
4.มีการจัดการกิจกรรมนั้นหนทางการ ตามแผนกำหนดการที่วางไว้ล่วงหน้า	3.51	1.09	มาก	3.23	0.99	ปานกลาง
5.มีการแจ้งวัตถุประสงค์ในการจัดการกิจกรรมนั้นหนทางการ ต่าง ๆ	3.40	1.00	ปานกลาง	3.25	0.92	ปานกลาง
6.มีการประชาสัมพันธ์ให้ได้มีการรับทราบ	3.68	1.10	มาก	3.49	1.15	ปานกลาง
7.มีการประชาสัมพันธ์การจัดการกิจกรรมนั้นหนทางการ	3.65	1.07	มาก	3.50	1.12	มาก
8.มีการประเมินผลการจัดการกิจกรรมนั้นหนทางการเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาหนทางการให้ดีขึ้น	3.43	1.14	ปานกลาง	3.22	1.06	ปานกลาง
9.มีระบบการให้บริการ เพื่อความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ	3.56	1.13	มาก	3.40	1.12	ปานกลาง
10.มีการจัดทำเอกสารประกอบการจัดการกิจกรรมนั้นหนทางการ	3.31	1.09	ปานกลาง	3.22	1.04	ปานกลาง
11.มีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านกิจกรรมนั้นหนทางการ	3.58	1.21	มาก	3.44	1.12	ปานกลาง
12.มีการจัดโครงการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนใน กิจกรรมนั้นหนทางการอย่างต่อเนื่อง	3.51	1.06	มาก	3.28	1.05	ปานกลาง

13. มีการจัดสรรงบประมาณด้านกิจกรรมนันทนาการได้อย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง	3.46	1.18	ปานกลาง	3.38	1.16	ปานกลาง	3.41	1.25	ปานกลาง	3.42	0.95	ปานกลาง
14. มีการอำนวยความสะดวกในการใช้งบประมาณในการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.42	1.12	ปานกลาง	3.33	1.15	ปานกลาง	3.48	1.26	ปานกลาง	3.25	0.84	ปานกลาง
รวม	3.52	0.99	มาก	3.32	0.92	ปานกลาง	3.13	1.02	ปานกลาง	3.36	0.67	ปานกลาง

จากตาราง 18 แสดงว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่มี ตำแหน่งงานต่างกันมีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านการจัดการและดำเนินการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ พนักงานราชการ ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.92) ลูกจ้างประจำ ($\bar{X} = 3.13$, S.D. = 1.02) ลูกจ้างชั่วคราว ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.67) และเมื่อพิจารณาการยอมรับว่าพนักงานราชการมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากคือมีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.50$) มีการประชาสัมพันธ์ให้ได้มีการรับทราบ ($\bar{X} = 3.49$) มีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.44$) ลูกจ้างประจำมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางคือมีการใช้งบประมาณในการจัดกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.48$) มีการจัดสรรงบประมาณด้านกิจกรรมนันทนาการได้อย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.41$) มีการจัดโครงการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนใน กิจกรรมนันทนาการอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.29$) ลูกจ้างชั่วคราวมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากคือ มีการประชาสัมพันธ์ให้ได้รับการรับทราบ ($\bar{X} = 3.67$) มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.60$) มีนโยบายส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.42$) และข้าราชการมีความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมในระดับมากและเมื่อพิจารณาการยอมรับว่า ข้าราชการมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากคือ มีนโยบายส่งเสริมการจัดกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.69$) มีการประชาสัมพันธ์ให้ได้มีการรับทราบ ($\bar{X} = 3.68$) มีการจัดสรรงบประมาณด้านกิจกรรมนันทนาการได้อย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.46$)

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการ จำแนกตามตำแหน่งงาน (n=300)

ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ	ระดับความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ											
	ข้าราชการ(82)		พนักงานราชการ(159)		ลูกจ้างชั่วคราว(28)							
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ						
1.เจ้าหน้าที่ดูแลรับฝากสิ่งของในบริเวณสถานที่ออกกำลังกาย	3.04	1.19	ปานกลาง	3.05	1.23	ปานกลาง	3.12	1.08	ปานกลาง	3.35	0.78	ปานกลาง
2.เจ้าหน้าที่เบิกจ่ายอุปกรณ์ในการออกกำลังกาย	3.19	1.12	ปานกลาง	3.03	1.26	ปานกลาง	2.93	1.28	ปานกลาง	3.21	0.99	ปานกลาง
3.เจ้าหน้าที่ให้บริการการออกกำลังกาย	3.18	1.17	ปานกลาง	3.00	1.24	ปานกลาง	2.96	1.19	ปานกลาง	3.10	0.91	ปานกลาง
4.เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.29	1.15	ปานกลาง	3.11	1.20	ปานกลาง	3.19	1.32	ปานกลาง	3.21	0.95	ปานกลาง
5.เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความชำนาญคอยให้คำแนะนำกิจกรรมนันทนาการ	3.41	1.15	ปานกลาง	3.26	1.22	ปานกลาง	3.48	1.28	ปานกลาง	3.35	0.91	ปานกลาง
6.เจ้าหน้าที่ให้ข่าวสารและคำแนะนำบริการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.31	1.14	ปานกลาง	3.20	1.16	ปานกลาง	3.25	1.38	ปานกลาง	3.32	0.86	ปานกลาง
7.เจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย	3.41	1.28	ปานกลาง	3.46	1.23	ปานกลาง	3.03	1.27	ปานกลาง	3.60	0.99	มาก
รวม	3.26	1.09	ปานกลาง	3.16	1.12	ปานกลาง	3.14	1.13	ปานกลาง	3.31	0.77	ปานกลาง

จากตาราง 19 แสดงว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่มี ตำแหน่งงานต่างกันมีความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเรียงตามลำดับได้แก่ ข้าราชการ($\bar{X} = 3.26, S.D.=1.09$)พนักงานราชการ($\bar{X} = 3.16, S.D.= 1.12$) ลูกจ้างประจำ($\bar{X} = 3.14, S.D.=1.13$) และลูกจ้างชั่วคราว ($\bar{X} = 3.31, S.D.=0.77$) และเมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ข้าราชการมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางคือเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความชำนาญคอยให้คำแนะนำกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.41$)เจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.41$)เจ้าหน้าที่ให้ข่าวสารและคำแนะนำบริการจัดกิจกรรมนันทนาการ($\bar{X} = 3.31$)พนักงานราชการมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางคือ เจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.46$)เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความชำนาญคอยให้คำแนะนำกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.26$) เจ้าหน้าที่ให้ข่าวสารและ คำแนะนำบริการจัดกิจกรรมนันทนาการ($\bar{X} = 3.20$) ลูกจ้างประจำมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางคือ เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำให้คำแนะนำกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.48$) เจ้าหน้าที่ให้ข่าวสารและคำแนะนำบริการจัดกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.25$)เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรม

นั้นหนาการ ($\bar{X} = 3.19$) และสูงจั้งชั่วคราวมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากคือ เจ้าหน้าที่ที่ดูแลความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.60$) เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความชำนาญคอย ให้คำแนะนำกิจกรรมนั้นหนาการ ($\bar{X} = 3.35$) และเจ้าหน้าที่ดูแลสถานที่ออกกำลังกาย ($\bar{X} = 3.35$)

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามตำแหน่งงาน (n= 300)

ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	ระดับความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ								
	ข้าราชการ(82)		พนักงานราชการ(159)		ลูกจ้างชั่วคราว(28)				
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.สถานที่ในการจัดกิจกรรม กลางแจ้ง	3.62	1.82	มาก	3.29	1.26	ปานกลาง	3.12	1.28	ปานกลาง
2.มีสถานที่ในการจัดกิจกรรมในร่ม	3.75	1.13	มาก	3.49	1.24	ปานกลาง	3.25	1.34	ปานกลาง
3.สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีอากาศถ่ายเทสะดวก	3.86	1.11	มาก	3.65	1.27	มาก	3.48	1.23	ปานกลาง
4.สถานที่ในการจัดกิจกรรมสะอาด น่าใช้งาน	3.78	1.08	มาก	3.63	1.17	มาก	3.41	1.20	มาก
5.สถานที่สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว	3.42	1.06	ปานกลาง	3.42	1.30	ปานกลาง	3.09	1.32	ปานกลาง
6.ห้องน้ำ ห้องสุขามีสะอาดและเพียงพอ	3.62	1.06	มาก	3.67	1.11	มาก	3.41	1.23	มาก
7.สถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการมีความเหมาะสม	3.64	1.05	มาก	3.50	1.19	มาก	3.70	1.18	มาก
8.สถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ ที่มีมาตรฐาน	3.63	1.12	ปานกลาง	3.46	1.21	ปานกลาง	3.32	1.24	ปานกลาง
9.มีที่พักผ่อนเพียงพอและเป็นสัดส่วน	3.50	1.15	มาก	3.33	1.22	ปานกลาง	3.25	1.38	ปานกลาง
10.สถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการมีความปลอดภัย	3.80	1.11	มาก	3.67	1.17	มาก	3.25	1.36	ปานกลาง
11.อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมนันทนาการในสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้ งานมีมาตรฐาน	3.76	1.17	มาก	3.57	1.27	มาก	3.12	1.38	มาก
12.ห้องปฐมพยาบาลหรืออุปกรณ์ปฐมพยาบาลสำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการเมื่อเกิดอุบัติเหตุ	3.51	1.20	มาก	3.34	1.41	ปานกลาง	3.00	1.36	ปานกลาง
รวม	3.66	1.01	มาก	3.50	1.13	มาก	3.29	1.17	ปานกลาง

จากตาราง 20 แสดงว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่มี ตำแหน่งงานต่างกันมีความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้าราชการ ($\bar{X} = 3.66, S.D. = 1.01$) พนักงานราชการ ($\bar{X} = 3.50, S.D. = 1.13$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้าราชการมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากที่สุด สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีอากาศถ่ายเทสะดวก ($\bar{X} = 3.86$) สถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการมีความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.80$) สถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ ที่มีมาตรฐาน ($\bar{X} = 3.63$) พนักงานราชการมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากที่สุดสถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการมีความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.67$) ห้องน้ำ ห้องสุขามีสะอาดและเพียงพอ ($\bar{X} = 3.67$) มีสถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ลูกจ้างประจำ ($\bar{X} = 3.29, S.D. = 1.17$) ลูกจ้างชั่วคราว ($\bar{X} = 3.45, S.D. = 0.83$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ลูกจ้างประจำมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากที่สุดสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.70$) สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีอากาศถ่ายเทสะดวก ($\bar{X} = 3.48$) อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมนันทนาการในสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งานมีมาตรฐาน ($\bar{X} = 3.32$) ลูกจ้างชั่วคราวมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากที่สุดสถานที่ในการจัดกิจกรรมสะดวก นำใช้งาน ($\bar{X} = 3.60$) อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมนันทนาการในสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งานมีมาตรฐาน ($\bar{X} = 3.57$) มีสถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.46$)

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านกิจกรรมนั้นหนากการ ด้านกิจกรรมนั้นหนากการ จำแนกตามตำแหน่งงาน
(n= 300)

ระดับความต้องการจัดการกิจกรรมนันทนาการ

ด้านกิจกรรมนันทนาการ

	ข้าราชการ(82)		พนักงานราชการ(159)		ลูกจ้างประจำ(31)		ลูกจ้างชั่วคราว(28)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.เกมเบ็ดเตล็ด	2.80	1.16	ปานกลาง	3.11	1.06	ปานกลาง	2.90	1.01	ปานกลาง
2.วอลเลย์บอล	2.56	1.07	มาก	2.87	1.05	ปานกลาง	2.67	0.97	ปานกลาง
3.กอล์ฟ	2.02	1.07	น้อย	2.25	1.13	น้อย	2.16	1.09	น้อย
4.เทนนิส	2.56	1.17	มาก	2.98	1.12	ปานกลาง	2.38	1.11	ปานกลาง
5.แบดมินตัน	3.39	1.24	ปานกลาง	3.71	1.00	มาก	3.61	1.14	มาก
6.ฟุตบอล	2.46	1.23	น้อย	2.91	1.32	ปานกลาง	2.96	1.32	ปานกลาง
7.บาสเกตบอล	2.73	1.19	ปานกลาง	3.05	1.12	มาก	3.00	0.96	ปานกลาง
8.โยคะ	3.60	1.24	มาก	3.45	1.26	ปานกลาง	2.51	1.15	ปานกลาง
9.แอโรบิคแดนซ์	3.59	1.04	มาก	3.49	1.23	ปานกลาง	3.09	3.28	ปานกลาง
10.ทัศนศึกษา	4.03	1.08	มาก	4.09	0.95	มาก	3.80	1.24	มาก
11.กีฬาภายในหน่วยงาน	3.60	1.06	มาก	3.92	0.92	มาก	3.93	1.06	มาก
12.อ่านหนังสือห้องสมุด	3.74	0.94	มาก	3.85	0.97	มาก	3.61	1.05	มาก
13.สังสรรค์ปีใหม่	3.82	1.05	มาก	4.03	0.93	มาก	3.87	1.35	มาก
14.ร้องเพลงคาราโอเกะ	3.30	1.29	ปานกลาง	3.76	1.11	มาก	3.25	1.48	ปานกลาง
15.ดูภาพยนตร์	3.46	1.27	ปานกลาง	3.79	1.10	มาก	3.48	1.45	ปานกลาง
16.แหล่งเที่ยวชมธรรมชาติ(กิจกรรมทางศาสนา)	3.31	1.19	ปานกลาง	3.59	0.99	มาก	3.70	1.10	มาก
17.สังสรรค์ประจำปี	3.81	1.05	มาก	4.08	0.99	มาก	3.87	1.40	มาก
รวม	3.22	0.72	ปานกลาง	3.47	0.61	ปานกลาง	3.22	0.67	ปานกลาง

จากตาราง 21 แสดงว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่มี ตำแหน่งต่างกันมีความต้องการจัดกิจกรรมนั้นหนทางการดำเนินการด้านกิจกรรมนั้นหนทางการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเรียงตามลำดับได้แก่ ข้าราชการ ($\bar{X} = 3.22$, S.D.= 0.72)พนักงานราชการ ($\bar{X} = 3.47$, S.D.=0.61) ลูกจ้างประจำ ($\bar{X} = 3.22$, S.D.=0.67) และลูกจ้างชั่วคราว ($\bar{X} = 3.39$, S.D.=0.44)และเมื่อพิจารณาข้อย่อยว่า ข้าราชการมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากที่สุดคือ ทศนศึกษา ($\bar{X} = 4.03$)สังสรรค์ปีใหม่ ($\bar{X} = 3.82$)ดูภาพยนตร์ ($\bar{X} = 3.46$) พนักงานราชการมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากที่สุดคือ ทศนศึกษา ($\bar{X} = 4.09$)สังสรรค์ประจำปี ($\bar{X} = 4.08$)แอร์โบริคเด็นซ์ ($\bar{X} = 3.49$) ลูกจ้างประจำมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากที่สุดคือ ทศนศึกษา ($\bar{X} = 3.93$)สังสรรค์ปีใหม่ ($\bar{X} = 3.87$)ดูภาพยนตร์ ($\bar{X} = 3.45$)และลูกจ้างชั่วคราวมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากที่สุดคือ แบริคเด็นซ์ ($\bar{X} = 4.07$) สังสรรค์ประจำปี ($\bar{X} = 3.42$)

ตาราง 22 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จำแนกตามตำแหน่งงาน

ความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการ	แหล่งของความแปรปรวน	df	ss	MS	F	p
1. ด้านการจัดการและดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	3	4.055	1.352	1.546	.203
	ภายในกลุ่ม	296	258.866	.875		
	รวม	299	262.921			
2. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.042	.347	.291	.832
	ภายในกลุ่ม	296	353.875	1.196		
	รวม	299	354.917			
3. ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	3	3.409	1.136	.965	.410
	ภายในกลุ่ม	296	348.543	1.178		
	รวม	299	351.952			
4. ด้านกิจกรรมนันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	3.969	1.323	3.229*	.023
	ภายในกลุ่ม	296	121.288	.410		
	รวม	299	125.257			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.124	.375	.587	.624
	ภายในกลุ่ม	296	188.932	.638		
	รวม	299	190.056			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการแสดงว่า 22 บุคลากรส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มี ตำแหน่งงานแตกต่างกันมีความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการ บุคลากรส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 23 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
 ล้อม จำแนกตามตำแหน่งงาน

ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ	ตำแหน่งงาน	\bar{X}	ข้าราชการ	พนักงานราชการ	ลูกจ้างประจำ	ลูกจ้างชั่วคราว
ด้านกิจกรรมนันทนาการ	ข้าราชการ	3.22	-	-2.4466*	-0.0030	-1.16966
	พนักงานราชการ	3.47	-	-	2.4436	.07501
	ลูกจ้างประจำ	3.22	-	-	-	-1.6935
	ลูกจ้างชั่วคราว	3.39	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 แสดงว่าด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการ ข้าราชการมีความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกับ พนักงานราชการ
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการจัดการกิจกรรมนั้นหนทางการ ด้านการจัดการและดำเนินการ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน (n= 300)

	ระดับความต้องการจัดการกิจกรรมนั้นหนทางการ								
	2 ปีหรือน้อยกว่า(79)		3 - 5 ปี(79)		6 - 10 ปี (54)		10 ปีขึ้นไป(88)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.มีการสำรวจความต้องการในการจัดกิจกรรมนั้นหนทางการ	3.13	0.97	ปานกลาง	3.18	1.03	ปานกลาง	3.46	1.02	ปานกลาง
2.มีนโยบายส่งเสริมการจัดการกิจกรรมนั้นหนทางการ	3.24	0.90	ปานกลาง	3.30	1.06	ปานกลาง	3.50	0.94	มาก
3.มีการจัดทำแผนงาน / โครงการจัด กิจกรรมนั้นหนทางการ	3.17	0.85	ปานกลาง	3.22	1.02	ปานกลาง	3.40	1.07	ปานกลาง
4.มีการจัดการกิจกรรมนั้นหนทางการ ตามแผนกำหนดการที่วางไว้ล่วงหน้า	3.26	0.98	ปานกลาง	3.21	0.98	ปานกลาง	3.38	1.03	ปานกลาง
5.มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ในการจัดการกิจกรรมนั้นหนทางการต่าง ๆ	3.24	0.88	ปานกลาง	3.22	0.94	ปานกลาง	3.40	0.94	ปานกลาง
6.มีการประชาสัมพันธ์ให้ได้มีการรับทราบ	3.58	0.99	มาก	3.45	1.14	ปานกลาง	3.72	1.18	มาก
7.มีการประชาสัมพันธ์การจัดการกิจกรรมนั้นหนทางการ	3.51	0.99	มาก	3.49	1.08	ปานกลาง	3.70	1.17	มาก
8.มีการประเมินผลการจัดการกิจกรรมนั้นหนทางการเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาหนทางการให้ดียิ่งขึ้น	3.22	0.89	ปานกลาง	3.17	1.02	ปานกลาง	3.40	1.12	ปานกลาง
9.มีระบบการให้บริการ เพื่อความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ	3.44	0.95	ปานกลาง	3.25	1.19	ปานกลาง	3.62	1.08	มาก
10.มีการจัดทำเอกสารประกอบการจัดการกิจกรรมนั้นหนทางการ	3.26	0.87	ปานกลาง	3.16	0.96	ปานกลาง	3.35	1.18	ปานกลาง
11.มีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านกิจกรรมนั้นหนทางการ	3.40	0.92	ปานกลาง	3.40	1.21	ปานกลาง	3.59	1.18	มาก

12. มีการจัดโครงการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนในกิจกรรมนันทนาการอย่างต่อเนื่อง	3.27	0.81	ปานกลาง	3.22	1.06	ปานกลาง	3.59	1.14	มาก	3.38	1.14	ปานกลาง
13. มีการจัดสร้างงบประมาณด้านกิจกรรมนันทนาการให้เหมาะสมและต่อเนื่อง	3.35	0.94	ปานกลาง	3.34	1.19	ปานกลาง	3.75	1.19	มาก	3.32	1.24	ปานกลาง
14. มีการอำนวยความสะดวกในการใช้งบประมาณในการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.21	0.92	ปานกลาง	3.40	1.18	ปานกลาง	3.61	1.15	มาก	3.32	1.21	ปานกลาง
รวม	3.31	0.75	ปานกลาง	3.29	0.93	ปานกลาง	3.53	0.97	มาก	3.36	1.06	ปานกลาง

จากตาราง 24 แสดงว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านการจัดการและดำเนินการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ 2 ปีหรือน้อยกว่า ($\bar{X} = 3.31, S.D. = 0.75$) ประสบการณ์ 3-5 ปี ($\bar{X} = 3.29, S.D. = 0.93$) และ ประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.36, S.D. = 1.06$) เมื่อพิจารณาว่าพบว่าประสบการณ์ 2 ปีหรือน้อยกว่ามีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากคือ มีการประชาสัมพันธ์ให้ได้มีการรับทราบ ($\bar{X} = 3.58$) มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.51$) มีระบบการให้บริการเพื่อความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ ($\bar{X} = 3.44$) ประสบการณ์ 3-5 ปีมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากคือ มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.49$) มีการประชาสัมพันธ์ให้ได้มีการรับทราบ ($\bar{X} = 3.45$) มีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.40$) ประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไปมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากคือมีการจัดสรรงบประมาณด้านกิจกรรมนันทนาการให้ได้อย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.75$) มีการประชาสัมพันธ์ให้ได้มีการรับทราบ ($\bar{X} = 3.72$) มีการสำรวจความต้องการในการจัดกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.46$) และโดยรวมอยู่ในระดับมากได้แก่ประสบการณ์ 6-10 ปี ($\bar{X} = 3.53, S.D. = 0.97$) เมื่อพิจารณาว่าพบว่าประสบการณ์ 6-10 ปีมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากคือมีนโยบายส่งเสริมการจัดกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.52$) มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.44$) มีระบบการให้บริการ เพื่อความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ ($\bar{X} = 3.44$)

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ จำนวนตามประเภทการบริการ
ทำงาน (n= 300)

ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ	ระดับความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ								
	2 ปีหรือน้อยกว่า(79)		3 - 5 ปี(79)		6 - 10 ปี (54)		10 ปีขึ้นไป(88)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.เจ้าหน้าที่ดูแลฝึกหลักของในบริเวณสถานที่ออกกำลังกาย	3.06	1.11	ปานกลาง	3.16	1.22	ปานกลาง	3.14	1.13	ปานกลาง
2.เจ้าหน้าที่เบิกจ่ายอุปกรณ์ในการออกกำลังกาย	3.06	1.14	ปานกลาง	3.16	1.28	ปานกลาง	3.05	1.12	ปานกลาง
3.เจ้าหน้าที่ให้บริการออกกำลังกาย	3.00	1.12	ปานกลาง	3.05	1.22	ปานกลาง	3.09	1.15	ปานกลาง
4.เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.12	1.12	ปานกลาง	3.13	1.16	ปานกลาง	3.29	1.15	ปานกลาง
5.เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความชำนาญคอยให้คำแนะนำกิจกรรมนันทนาการ	3.29	1.12	ปานกลาง	3.26	1.62	ปานกลาง	3.46	1.19	ปานกลาง
6.เจ้าหน้าที่ให้ข่าวสารและคำแนะนำบริการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.21	1.05	ปานกลาง	3.18	1.11	ปานกลาง	3.42	1.10	ปานกลาง
7.เจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย	3.53	1.08	มาก	3.40	1.30	ปานกลาง	3.68	1.12	มาก
รวม	3.18	0.99	ปานกลาง	3.19	1.11	ปานกลาง	3.30	1.03	ปานกลาง

จากตาราง 25 แสดงว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ประสบการณ์ 2 ปีหรือน้อยกว่า (\bar{X} = 3.18, S.D. = 0.99) 3-5 ปี (\bar{X} = 3.19, S.D. = 1.11) 6 - 10 ปี (\bar{X} = 3.30, S.D. = 1.03) และ 10 ปีขึ้นไป (\bar{X} = 3.15, S.D. = 1.18) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าประสบการณ์ 2 ปีหรือน้อยกว่ามีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากคือ เจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย (\bar{X} = 3.53) เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความชำนาญชำนาญคอย ให้คำแนะนำกิจกรรมนันทนาการ (\bar{X} = 3.29) เจ้าหน้าที่ให้ข่าวสารและ คำแนะนำบริการจัดกิจกรรมนันทนาการ (\bar{X} = 3.21) ประสบการณ์ 3-5 ปีมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากคือเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย (\bar{X} = 3.40) เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความชำนาญชำนาญคอย ให้คำแนะนำกิจกรรมนันทนาการ (\bar{X} = 3.26) เจ้าหน้าที่ให้ข่าวสารและ คำแนะนำบริการจัดกิจกรรมนันทนาการ (\bar{X} = 3.18) ประสบการณ์ 6 - 10 ปีมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากคือ เจ้าหน้าที่ดูแลความ

ปลอดภัย ($\bar{X} = 3.68$)เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความชำนาญคอย ให้คำแนะนำกิจกรรมนั้นหนทางการ ($\bar{X} = 3.46$) เจ้าหน้าที่ที่ให้ข่าวสารและ คำแนะนำ
บริการจัดกิจกรรมนั้นหนทางการ ($\bar{X} = 3.42$) ประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไปมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากคือเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความ
ชำนาญคอย ให้คำแนะนำกิจกรรมนั้นหนทางการ ($\bar{X} = 3.36$) เจ้าหน้าที่ที่ให้ข่าวสารและ คำแนะนำบริการจัดกิจกรรมนั้นหนทางการ ($\bar{X} = 3.22$)เจ้าหน้าที่ให้
คำแนะนำในการจัดกิจกรรมนั้นหนทางการ ($\bar{X} = 3.19$)

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามประเภทการทำงาน (n= 300)

	ระดับความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ										
	2 ปีหรือน้อยกว่า(79)		3 – 5 ปี(79)		6 – 10 ปี (54)		10 ปี ขึ้นไป(88)		\bar{X}	ระดับ	
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	S.D.	\bar{X}	S.D.	ระดับ	S.D.			ระดับ
1. สถานที่ในการจัดกิจกรรม กลางแจ้ง	3.27	0.99	ปานกลาง	3.16	1.34	ปานกลาง	3.61	1.18	3.48	1.27	ปานกลาง
2. มีสถานที่ในการจัดกิจกรรมใหม่	3.48	1.06	ปานกลาง	3.43	1.30	ปานกลาง	3.68	1.24	3.60	1.22	มาก
3.สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีอากาศโดยสะดวก	3.59	1.03	มาก	3.59	1.39	มาก	3.79	1.20	3.77	1.20	มาก
4.สถานที่ในการจัดกิจกรรมสะอาดน่าใช้งาน	3.56	0.95	มาก	3.60	1.27	มาก	3.75	1.19	3.69	1.12	มาก
5.สถานที่สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว	3.30	1.12	ปานกลาง	3.43	1.33	ปานกลาง	3.55	1.28	3.32	1.15	ปานกลาง
6.ห้องน้ำ ห้องสุขามีสะอาดและเพียงพอ	3.54	0.88	มาก	3.69	1.19	มาก	3.59	1.23	3.62	1.08	มาก
7.สถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการมีความเหมาะสม	3.41	0.90	ปานกลาง	3.56	1.24	มาก	3.68	1.21	3.61	1.68	มาก
8.สถานที่ในการจัด กิจกรรมนันทนาการ ที่มีมาตรฐาน	3.39	0.99	ปานกลาง	3.44	1.27	ปานกลาง	3.66	1.18	3.55	1.21	มาก
9.มีที่พักผ่อนเพียงพอและเป็นสัดส่วน	3.22	1.01	ปานกลาง	3.24	1.31	ปานกลาง	3.55	1.20	3.45	1.19	ปานกลาง

10. สถานที่ในการจัดกิจกรรมนั้นหนทางการมีความปลอดภัย	3.54	0.98	มาก	3.60	1.25	มาก	3.81	1.27	มาก	3.70	1.17	มาก
11. อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมนั้นหนทางการในสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งานมีมาตรฐาน	3.50	1.15	มาก	3.49	1.34	ปานกลาง	3.72	1.26	มาก	3.64	1.25	มาก
12. ห้องปฐมพยาบาลหรืออุปกรณ์ปฐมพยาบาลสำหรับผู้ใช้ร่วมกิจกรรมนั้นหนทางการเมื่อเกิดอุบัติเหตุ	3.22	1.25	ปานกลาง	3.32	1.46	ปานกลาง	3.48	1.32	ปานกลาง	3.42	1.29	ปานกลาง
รวม	3.42	0.89	ปานกลาง	3.46	1.22	ปานกลาง	3.66	1.13	มาก	3.57	1.08	มาก

จากตาราง 26 แสดงว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความต้องการการจัดกิจกรรมนั้นหนทางด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมอยู่ในระดับมากได้แก่ 6-10 ปี ($\bar{X} = 3.66, S.D. = 1.13$ และ 10 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.57, S.D. = 1.08$)) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าประสบการณ์ 6-10 ปีมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากคือสถานที่ในการจัดกิจกรรมนั้นหนทางการมีความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.81$) สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีอากาศถ่ายเทสะดวก ($\bar{X} = 3.79$) ห้องปฐมพยาบาลหรืออุปกรณ์ปฐมพยาบาลสำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรมนั้นหนทางการเมื่อเกิดอุบัติเหตุ ($\bar{X} = 3.48$) ประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไปมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากคือสถานที่ในการจัดกิจกรรมมีอากาศถ่ายเทสะดวก ($\bar{X} = 3.77$) สถานที่ในการจัดกิจกรรมนั้นหนทางการมีความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.70$) สถานที่ในการจัดกิจกรรม กลางแจ้ง ($\bar{X} = 3.48$) และโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ 2 ปีหรือน้อยกว่า ($\bar{X} = 3.42, S.D. = 0.89$) และ 3-5 ปี ($\bar{X} = 3.46, S.D. = 1.22$) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าประสบการณ์ 2 ปีหรือน้อยกว่ามีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากคือสถานที่ในการจัดกิจกรรมมีอากาศถ่ายเทสะดวก ($\bar{X} = 3.59$) สถานที่ในการจัดกิจกรรมสะอาดน่าใช้งาน ($\bar{X} = 3.56$) มีสถานที่ในการจัดกิจกรรมในร่ม ($\bar{X} = 3.48$) และ ประสบการณ์ 3-5 ปีมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากคือห้องนำห้องสุขามีสะอาดและเพียงพอ ($\bar{X} = 3.69$) สถานที่ในการจัดกิจกรรมนั้นหนทางการมีความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.60$) อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมนั้นหนทางการในสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งานมีมาตรฐาน ($\bar{X} = 3.49$)

ตาราง 27 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ด้านกิจกรรมนันทนาการ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน (n= 300)

ด้านกิจกรรมนันทนาการ	ระดับความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ														
	2 ปีหรือน้อยกว่า(79)				3 - 5 ปี(79)				6 - 10 ปี (54)				10 ปี ขึ้นไป(68)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.เทเบิลเทนนิส	3.21	0.95	ปานกลาง	2.89	1.09	ปานกลาง	3.05	1.12	ปานกลาง	2.89	1.18	ปานกลาง			
2.วอลเลย์บอล	3.02	0.99	ปานกลาง	2.74	1.01	ปานกลาง	2.75	1.06	ปานกลาง	2.59	1.07	ปานกลาง			
3.กอล์ฟ	2.22	2.27	ปานกลาง	2.27	1.07	ปานกลาง	2.27	1.20	ปานกลาง	2.00	1.07	ปานกลาง			
4.เทนนิส	2.91	1.10	ปานกลาง	3.02	1.07	ปานกลาง	2.85	1.26	ปานกลาง	2.44	1.13	ปานกลาง			
5.แบดมินตัน	3.91	0.94	มาก	3.70	0.97	มาก	2.85	1.26	ปานกลาง	2.44	1.13	ปานกลาง			
6.ฟุตบอล	3.01	1.26	ปานกลาง	2.74	1.27	ปานกลาง	2.70	1.31	ปานกลาง	2.79	1.31	ปานกลาง			
7.บาสเกตบอล	3.27	1.03	ปานกลาง	2.96	1.11	ปานกลาง	2.94	1.30	ปานกลาง	2.76	1.06	ปานกลาง			
8.โยคะ	3.26	1.28	ปานกลาง	3.51	1.15	มาก	3.55	1.26	มาก	3.38	1.26	ปานกลาง			
9.แอโรบิคแดนซ์	3.44	1.17	ปานกลาง	3.53	1.18	มาก	3.37	1.18	ปานกลาง	3.47	1.20	ปานกลาง			
10.ทัศนศึกษา	4.15	1.01	มาก	4.00	0.98	มาก	3.92	1.21	มาก	4.02	0.99	มาก			
11.กีฬาภายในหน่วยงาน	4.00	0.97	มาก	3.84	1.05	มาก	3.68	1.04	มาก	3.72	0.95	มาก			
12.อ่านหนังสือห้องสมุด	3.86	0.90	มาก	3.83	1.00	มาก	3.87	1.02	มาก	3.57	0.96	มาก			
13.สังสรรค์ปีใหม่	4.00	0.86	มาก	3.97	1.03	มาก	4.03	0.98	มาก	3.75	1.12	มาก			
14.ร้องเพลงคาราโอเกะ	3.79	1.03	มาก	3.72	1.17	มาก	3.48	1.28	มาก	3.28	1.31	ปานกลาง			
15.ดูภาพยนตร์	3.92	1.03	มาก	3.87	1.04	มาก	3.59	1.31	มาก	3.32	1.31	ปานกลาง			
16.หาเที่ยวพารา(กิจกรรมทางศาสนา)	3.56	0.85	มาก	3.68	1.00	มาก	3.44	1.17	มาก	3.36	1.18	ปานกลาง			
17.สังสรรค์ประจำปี	4.13	0.95	มาก	4.02	1.10	มาก	4.03	1.02	มาก	3.78	1.15	มาก			
รวม	3.51	0.54	มาก	3.43	0.59	ปานกลาง	3.36	0.80	ปานกลาง	3.19	0.36	ปานกลาง			

จากตาราง 27 แสดงว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มี ประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความต้องการจัดกิจกรรมนั้นหนทางการ
ด้านกิจกรรมนั้นรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ 3-5 ปี (\bar{X} =3.43, S.D.= 0.59) 6-10 ปี (\bar{X} =3.36,S.D.=0.80) 10ปีขึ้นไป
(\bar{X} =3.19,S.D.=0.36)เมื่อพิจารณาว่าประสบการณ์ 3-5ปี มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากคือสังสรรค์ประจำปี (\bar{X} =4.02)ทัศนศึกษา
ศึกษา (\bar{X} =4.00)เทคนิส์(\bar{X} =3.02) ประสบการณ์6-10 ปี มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากคือสังสรรค์ประจำปี (\bar{X} =4.03)ทัศนศึกษา
(\bar{X} =3.92)ร้องเพลงคาราโอเกะ(\bar{X} =3.48) ประสบการณ์10ปีขึ้นไปมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและมากคือ ทัศนศึกษา (\bar{X} =4.02)สังสรรค์
ประจำปี (\bar{X} =3.78)แอโรบิคแดนซ์(\bar{X} =3.47)และโดยรวมในระดับมากได้แก่ 2 ปีหรือน้อยกว่า (\bar{X} =3.51,S.D.= 0.54)เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า
ประสบการณ์2 ปีหรือน้อยกว่าทัศนศึกษา (\bar{X} =4.15)สังสรรค์ประจำปี(\bar{X} =4.13)แอโรบิคแดนซ์(\bar{X} =3.47)

ตาราง 28 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการการจัดกิจกรรมนั้นหนทางการของบุคลากรส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จำแนกตาม
ประเภทการทำงาน

ความต้องการจัดกิจกรรมนั้นหนทางการ	แหล่งของความแปรปรวน	df	ss	MS	F	P
1. ด้านการจัดการและดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.274	.758	.861	.462
	ภายในกลุ่ม	296	260.648	.881		
	รวม	299	262.921			
2. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	3	.825	.275	.230	.876
	ภายในกลุ่ม	296	354.092	1.196		
	รวม	299	354.917			
3. ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	3	2.284	.761	.645	.587
	ภายในกลุ่ม	296	349.668	1.181		
	รวม	299	351.952			
4. ด้านกิจกรรมนั้นหนทางการ	ระหว่างกลุ่ม	3	4.585	1.528	3.749*	.011
	ภายในกลุ่ม	296	120.672	.408		
	รวม	299	125.257			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	.745	.248	.388	.762
	ภายในกลุ่ม	296	189.311	.640		
	รวม	299	190.056			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 28 แสดงว่า บุคลากรส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มี ประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีความต้องการจัดกิจกรรมนั้นหนทางการโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการจัดกิจกรรมนั้นหนทางการ บุคลากรส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมประเภทการทำงานต่างก็มีความต้องการจัดกิจกรรมนั้นหนทางการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 29 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพ
สิ่งแวดล้อม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการ	ประสบการณ์การทำงาน	\bar{X}	2 ปีหรือน้อยกว่า	3 – 5 ปี	6 – 10 ปี	10 ปีขึ้นไป
1. ด้านกิจกรรมนันทนาการ			3.51	3.43	3.36	3.19
	2 ปีหรือน้อยกว่า	3.51	-	.07967	.14994	.31658*
	3 – 5 ปี	3.43	-	-	.07027	.23691*
	6 – 10 ปี	3.36	-	-	-	.16664
	10 ปีขึ้นไป	3.19	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 29 แสดงว่าด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการ บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มี ประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป มี
ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกับ 2 ปี หรือน้อยกว่า และประสบการณ์การทำงาน 3 – 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตอนที่ 5 ประมวลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
สรุปได้ ดังนี้

5.1 ด้านการจัดการและดำเนินการ

- ควรมีหน่วยงานรับผิดชอบการจัดการนั้นหน้าการโดยตรง
- ควรมีนโยบายแผนงานการจัดกิจกรรมนั้นหน้าการของบุคลากร
- ควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง
- ควรมีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมนั้นหน้าการอย่างเหมาะสม
- ควรมีการจัดโปรแกรมกิจกรรมนั้นหน้าการอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง

5.2 ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ

- ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ควรมีบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถในการจัดกิจกรรมนั้นหน้าการ และ ให้คำแนะนำต่างๆเกี่ยวกับกิจกรรมนั้นหน้าการได้อย่างถูกต้อง
- ควรมีบุคลากรรับผิดชอบการจัดการนั้นหน้าการโดยตรง

5.3 ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

- ควรจัดหาสถานที่ภายในกรมที่สามารถมอบให้เป็นสถานที่ส่วนรวมสำหรับจัดกิจกรรมนั้นหน้าการต่างๆ เช่นการปรับพื้นที่บางส่วน
- ควรมีอุปกรณ์ต่างๆสำหรับเบิก-ยืมอย่างเพียงพอ

5.4 ด้านกิจกรรมนั้นหน้าการ

- กิจกรรมนั้นหน้าการควรมีความหลากหลาย ให้เหมาะสมกับความต้องการ ของผู้ใช้บริการ
- กิจกรรมควรตรงกับวิสัยทัศน์ของกรมฯ เพื่อความสอดคล้องกับการปฏิบัติงาน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมนั้นหน้าการกับงานหลัก
- ทุกคนได้มีส่วนร่วมกับกิจกรรมนั้นหน้าการนั้น
- ควรมีกิจกรรม แอโรบิคแดนซ์ โยคะ
- จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับพื้นที่ของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- ควรมีกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ทำความรู้จักกัน

5.5 ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ

- ควรมีนโยบายดำเนินการการจัดกิจกรรมนั้นหน้าการอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากขึ้นเพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจและสวัสดิการของบุคลากร
- ต้องการมีหน่วยงานหลักในการนำเสนอแนวคิดด้านกิจกรรมนั้นหน้าการสำหรับบุคลากร

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นแนวทางในการส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมในอนาคตและเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามตัวแปร เพศ อายุ ตำแหน่งงานและประสบการณ์การทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคลากรกลุ่มกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ.2549 จำนวน 475คน (ฝ่ายกองการเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นบุคลากร กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปรียบเทียบจากตารางเครจซี่และมอร์แกน(Krejcie and Morgan)(พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2538:303) มีขนาดประชากร 475 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง214คน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะเก็บข้อมูล 300 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมประกอบด้วย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

1. ด้านการจัดการและดำเนินการ
2. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ
3. ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก
4. ด้านกิจกรรมนันทนาการ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด แบ่งเป็น 4 ด้าน

1. ด้านการจัดการและดำเนินการ
2. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ
3. ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก
4. ด้านกิจกรรมนันทนาการ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแบบข้อเสนอแนะมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended)

วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยยื่นคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อขอหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ และหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ขอความอนุเคราะห์ต่อกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลในการทำวิจัย
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
4. เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้คืนมาตรวจความสมบูรณ์ที่ถูกต้องแล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติต่อไป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูป (SPSS/PC*) ตามขั้นตอนดังนี้

1. คัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์แบบแล้วตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้มาแล้ว
2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
 - 2.1.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 มาวิเคราะห์แจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

- 2.1.2 ตอนที่ 2 สรุปการสัมภาษณ์สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- 2.1.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
- 2.1.4 เปรียบเทียบและวิเคราะห์สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติทดสอบค่าที(t-test) และค่าเอฟ(F-test)สำหรับหาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการกับตัวแปรอิสระด้าน อายุ ตำแหน่งงานและประสบการณ์การทำงานหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.05 จึงทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD (Least Significant Difference's Method)

3. แบบสอบถามตอนที่ 4 มาสรุปในรูปความเรียง

4. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 3 มาสรุปรายด้าน แล้วนำเสนอในรูปความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า

1. สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ด้านการจัดการและดำเนินการ กิจกรรมนันทนาการของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน ขณะนี้ได้เริ่มมีนโยบายให้ความสำคัญในด้านบุคลากรมากขึ้น โดยกำลังจัดทำระเบียบสวัสดิการ ต่าง ๆ รวมทั้งเรื่องงบประมาณ การประชาสัมพันธ์ ซึ่งในสภาพปัจจุบันยังไม่มี การจัดและดำเนินการ

ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ เนื่องจากปัจจุบันทางกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง จึงไม่มีบุคลากรให้บริการด้านนี้

ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจุบันเนื่องจากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีสถานที่ 2 แห่งในการทำงานทั้งในกรุงเทพฯและที่ศูนย์ฝึกอบรมที่ปทุมธานี โดยด้านสถานที่นั้นศูนย์ฝึกอบรมมีสถานที่พร้อมมาก

ด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการในสภาพปัจจุบันมีเพียงงานเลี้ยงประจำปีเท่านั้นที่ทางกรมมีการจัดและดำเนินการและมีการทัศนศึกษา ดูงานในต่างจังหวัด แต่ไม่ต่อเนื่อง

2.คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่าบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมกลุ่มตัวอย่าง 300 คน มีคุณลักษณะดังนี้

เพศ พบว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เพศหญิงจำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 62.30 เพศชาย จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 37.70

อายุ พบว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่กลุ่มอายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 49.00 รองลงมา กลุ่มอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 26.70 และกลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไปจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 24.30

ตำแหน่งงาน พบว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นกลุ่มพนักงานราชการ จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 53.10 รองลงมาได้แก่กลุ่มข้าราชการ จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 27.30 กลุ่มลูกจ้างประจำ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 10.30 และกลุ่มลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 9.30

ประสบการณ์ทำงาน พบว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 29.30 รองลงมาเท่ากันคือ มีประสบการณ์ 2 ปีหรือน้อยกว่า กับ 3-5 ปี จำนวน 79 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 26.30 และประสบการณ์ 6-10 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 18.10

3. บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36, S.D. = 0.79$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก เป็นลำดับแรก ($\bar{X} = 3.52, SD = 1.08$) รองลงมาได้แก่ด้านการจัดการและดำเนินการ ด้านกิจกรรมนันทนาการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37, S.D. = 0.94$ และ 0.79)ตามลำดับ และด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ($\bar{X} = 3.20, S.D. = 1.08$)

4. บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีเพศต่างกันมีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน

5. บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีกลุ่มอายุต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการ กลุ่มอายุแตกต่างกันมีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มี ตำแหน่งงานแตกต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการ บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มี ประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีความ ต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการ จัดกิจกรรมนันทนาการ บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมประสบการณ์การทำงานต่างกันกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

ด้านการจัดการ ควรมีหน่วยงานรับผิดชอบและดำเนินการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดย ตรง และมีนโยบายและแผนงานของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมสนับสนุนการจัดกิจกรรม นันทนาการของบุคลากรอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง

ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ควรมีบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถในการจัดกิจกรรมนันทนาการ และ ให้คำแนะนำต่างๆเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการได้อย่างถูกต้อง และมีบุคลากรรับ รับผิดชอบการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยตรง

ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ควรจัดหาสถานที่ภายในกรมที่สามารถมอบ ให้เป็นสถานที่ส่วนรวมสำหรับจัดกิจกรรมนันทนาการต่างๆ เช่นการปรับพื้นที่บางส่วน และมีอุปกรณ์ ต่างๆสำหรับเบิก-ยิม

ด้านกิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมนันทนาการควรมีความหลากหลาย ให้เหมาะสมกับความ ต้องการ ของผู้ใช้บริการ กิจกรรมควรตรงกับวิสัยทัศน์ของกรมฯ เพื่อความสอดคล้องกับการปฏิบัติงาน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมนันทนาการกับงานหลัก

ด้านอื่นๆ ควรมีนโยบายดำเนินการการจัดกิจกรรมนันทนาการอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม มากขึ้นเพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจและสวัสดิการของบุคลากร ทั้งนี้ควรมีหน่วยงานหลักในการนำเสนอ แนวคิดด้านกิจกรรมนันทนาการสำหรับบุคลากร

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริม คุณภาพสิ่งแวดล้อม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. บุคลากรของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเห็นว่า สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ ของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยรวม ในปัจจุบันยังไม่มี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ยังไม่มีนโยบาย สนับสนุนในการจัดกิจกรรมโดยตรง ซึ่งถ้ากรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีนโยบายสนับสนุนก็จะ สามารถดำเนินการจัดเพื่อสนองต่อความต้องการของบุคลากรโดยเฉพาะในด้านสถานที่อุปกรณ์และ สิ่งอำนวยความสะดวกซึ่งถือเป็นความต้องการอันดับแรก ซึ่งเป็นไปตามหลักในการจัดการนันทนาการ ได้ (กมล สุวรรณศรี, ม.ป.ป. : 158 – 163 ; และ คณิต เขียววิชัย 2543 : 122 – 133) ที่ว่า การ จัดการสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์ต่างๆ ทางนันทนาการควรจัดการด้านสถานที่ ให้ สวยงาม บรรยากาศดี ร่มรื่น มีพื้นที่สามารถประกอบกิจกรรมได้สะดวกปลอดภัย อุปกรณ์มีสภาพ

พร้อมใช้ มีระบบการดูแล ผู้นำนันทนาการ จะต้องพิจารณาถึงผู้นำที่มีอยู่ทั้งในด้านจำนวน ความรู้ ความสามารถ บุคลิกภาพ และมีประสบการณ์ การจัดการการเงิน จะต้องจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายอย่างเหมาะสม กิจกรรมนันทนาการควรมีหลากหลายรูปแบบ เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วม

2. บุคลากรของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีความต้องการการจัดกิจกรรม

นันทนาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36, S.D. = 0.79$) เมื่ออาจเป็นเพราะว่า บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สภาพปัจจุบัน ด้วยภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ รวมทั้งการประเมินต่างๆ มีมากขึ้นทั้งในรายบุคคล และโดยรวมของแต่ละฝ่าย ทำให้ภาระงานเพิ่มมากขึ้นตามเป็นลำดับ เวลาว่างในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรมีน้อยลง และไม่สามารถจัดสรรเวลาให้ตรงกันได้ ประกอบกับในปัจจุบันทางกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมยังไม่มีนโยบาย หน่วยงาน และบุคลากร ที่จะรับผิดชอบโดยตรง เป็นสาเหตุให้บุคลากรของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ในระดับปานกลาง

3. ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรทั้งหญิงและชาย มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่าบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการ แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันทางกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมยังไม่มีนโยบายและการจัดดำเนินการที่จะสนับสนุนด้านกิจกรรมนันทนาการอย่างชัดเจน จึงส่งผลให้ทั้งเพศหญิงและเพศชายไม่มีประสบการณ์ด้านกิจกรรมนันทนาการที่หลากหลาย ประกอบกับบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่หลักที่ได้รับมอบหมายอยู่ในสถานที่ที่มีสิ่งแวดล้อมเดียวกัน ทำให้บุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีเพศต่างกันมีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัชชัย แสนชมพู (2545:บทคัดย่อ) ศึกษาพบว่าความคิดเห็นระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในภาคเหนือเกี่ยวกับความต้องการในการจัดกิจกรรมกีฬาและออกกำลังกายไม่แตกต่างกัน

4. ความต้องการของบุคลากรของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่มีอายุแตกต่างกัน มี

ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งทิ้งนี้ผลที่ได้ อาจเกิดจากลักษณะการทำงานที่อายุต่างกันสามารถทำงานลักษณะงานเดียวกันและลักษณะงานโดยรวมคล้ายกัน ผู้ที่มีอายุต่างกันจึงมีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการไม่แตกต่าง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการด้านกิจกรรมนันทนาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย ด้านกิจกรรมนันทนาการ กลุ่มอายุ 41 ปี ขึ้นไป มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการ แตกต่าง กลุ่มอายุ 20 – 30 ปี และกลุ่มอายุ 30-40ปี อาจเป็นเพราะ บุคลากรของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป เป็นบุคลากรที่มีอายุมากจะให้ความสนใจด้านกิจกรรมงานรื่นเริงในระดับปานกลางเช่นคาราโอเกะ ดูภาพยนตร์แตกต่างกับ 2 กลุ่มดังกล่าวทั้งนี้ผลที่เกิดอาจเกิดจากเพราะว่าบุคลากรที่มีอายุน้อยต้องการ

กิจกรรมที่ทำหาย มีความสนุกสนานรื่นเริงข้างต้นจึงทำให้ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน

5. ความต้องการของบุคลากรของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาพบว่า บุคลากรของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีตำแหน่งงานแตกต่างกัน แต่มีความรับผิดชอบในการทำงานที่คล้ายกัน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความเครียด ต้องการการพักผ่อน และเกิดความต้องการการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย เสริมพงศ์ พงศ์ทองเมือง (2548 - 70) เรื่องสภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของพนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยา สำนักงานใหญ่กรุงเทพมหานคร พบว่า พนักงานที่มีกลุ่มงานต้นสังกัดต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านกิจกรรมนันทนาการ บุคลากรของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีความต้องการด้านกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาดำเนินงานข้าราชการจะให้ความสำคัญกับกิจกรรมด้านสุขภาพเช่น โยคะ แอโรบิคแดนซ์ แตกต่างกับพนักงานราชการที่สนใจเรื่องการพบปะผู้คน เช่นสังสรรค์ปีใหม่ คาราโอเกะ ดูภาพยนตร์ เป็นผลทำให้มีความต้องการด้านกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน

6. บุคลากรของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบุคลากรของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันแต่ทำงานลักษณะโดยรวมคล้ายกัน ทำให้มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีความต้องการด้านกิจกรรมนันทนาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาประสบการณ์ทำงาน บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปี ขึ้นไป มีประสบการณ์ในการทำงานเป็นระยะเวลาาน อาจทำให้ขาดความท้าทาย ในสิ่งแวดล้อมและลักษณะกิจกรรมเดิมส่งผลให้ความสนใจในเรื่องของกิจกรรมนันทนาการ แตกต่างกับ ประสบการณ์การทำงาน 2 ปีหรือน้อยกว่า และประสบการณ์ 3-5 ปี ซึ่งส่วนมากมีประสบการณ์ยังค่อนข้างน้อยและได้เริ่มทำงานมาในระยะสั้น ๆ ทั้งนี้อาจส่งผลให้มีความต้องการหาประสบการณ์ความแปลกใหม่ เพื่อนำมาพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับสมบัติกาญจนกิจ (2544 : 30 - 36) กล่าวว่าลักษณะพื้นฐานของนันทนาการ คือการเพิ่มพูนประสบการณ์ กระบวนการทางนันทนาการ ก่อให้เกิดการพัฒนาทางอารมณ์สุข จึงเป็นประสบการณ์หรือคุณภาพชีวิตของบุคคล

ข้อเสนอแนะ

1.ควรมีนโยบายและแผนงานด้านการจัดการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน เพื่อนำมาจัดทำแผนปฏิบัติงานด้านการจัดการและดำเนินการด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และ ด้านกิจกรรมนันทนาการ ได้อย่างเหมาะสม

2.ควรมีหน่วยงานรับผิดชอบการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน

3.ควรมีการสำรวจความคิดเห็นจากบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมทุกปี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพและสิ่งแวดล้อม

2. ควรศึกษาสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในตัวแปรอื่น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรรณิกา พันธ์อำพล. (2529). ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาในสถาบัน ผลิต
ครูจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประชากรส่วนใหญ่เป็นมุสลิม. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. สงขลา:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ถ่ายเอกสาร
- กฤษณา ศักดิ์ศรี. (2534). *มนุษย์สัมพันธ์ เล่ม 1*. กรุงเทพฯ : อักษรพิทยาการพิมพ์.
- กำโชค เผือกสุวรรณ. (2538). *ผู้นำสันตนาการ*. กรุงเทพฯ : เกษมศรีการพิมพ์.
- จรินทร์ ธานีรัตน์. (2528). *นันทนาการชุมชน*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- จันทร์ ผ่องศรี. (2530). *นันทนาการชุมชนและโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จিন্নัน สีสลม. (2549). *สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรมหาวิทยาลัย
หอการค้าไทย*. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร
- จิราวัฒน์ จันทสิทธิ์. (2540). *ความต้องการการจัดบริการด้านการออกกำลังกายและกิจกรรม
นันทนาการ ของประชาชนในเขตเทศบาลภาคเหนือ*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- เจริญ กระบวนรัตน์. (2525). *ความต้องการการบริการด้านการออกกำลังกายเพื่อส่งเสริมสุขภาพ
ของข้าราชการและนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชลิตร รัตนะ. (2538). *การศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในมหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). สงขลา :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.ถ่ายเอกสาร.
- ทัศนีย์ รัตนอรุณ. (2547). *ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการนันทนาการของบุคลากรสังกัดกระทรวง
การท่องเที่ยวและกีฬา*. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธีรศักดิ์ ติรักษา. (2546). *ความต้องการการบริการการออกกำลังกายของสมาชิกศูนย์ออกกำลังกาย
ขนาดใหญ่ ในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- บรรจง คณะวรรณ. (2532). "กิจกรรมเสริมสร้างลักษณะนิสัย" *การจัดการเรียนการสอนกิจกรรม
นันทนาการในโรงเรียนประถมศึกษา*. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ประภาส แสงวิรุณ. (2547). *สภาพและความต้องการการออกกำลังกายของกำลังพลในสำนักงาน
สนับสนุนหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา ปี พ.ศ. 2547*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประเวศ วะสี. (2530). *ทิศทางอนาคตไทยเพื่อความสุขถ้วนหน้า*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชาวบ้าน.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- พีระพงศ์ บุญศิริ. (2542). *นันทนาการและการจัดการ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ฟอง เกิดแก้ว. (2532). *โครงการพลศึกษา สุขศึกษาและนันทนาการในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- ภัทริยา อินทร์สุวรรณ. (2547). *สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม*. ปรินญาณินพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สันติ สุขเย็น. (2546). *ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร อำเภอบ้านชะแวก จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์*. วิทยานิพนธ์ สศ.ม. (สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร
- สุพัตรา ตั้งรัตน์จินดา. (2548). *ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกลุ่มบริษัท* สามารถ. ปรินญาณินพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมบัติ กาญจนกิจ. (2533). *นันทนาการชุมชนและโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร
- _____. (2544). *นันทนาการและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมบัติ กาญจนกิจ และดำรงส ดาราศักดิ์. (2535). *นันทนาการชุมชนและโรงเรียน*. แผนกวิชาพลศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสริมพงศ์ พงศ์ทองเมือง. (2548). *สภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของพนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยา สำนักงานใหญ่ กรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณินพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร
- อรุณ รัชธรรม. (2527). *หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2542). *นันทนาการชุมชนและโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2544). *นันทนาการและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Butler, George D. (1959). *Introduction to Community recreation*. New York: McGrawHill Book.
- Christopher, Elizabeth Ann. (1977, April) . A Survey of the Lifetime Sports Needs and Interests of Senior Citizens in Middle Tennessee. *Dissertation Abstracts International*. 37(10): 6341 – A.
- Cronbach, Lee Joseph. (1970). *Essential of psychological testing*. New York: Harper and Raw.

- Crandall, John G. (1977,May) . The Worth of Intercollege. *Dissertation Abstracts International*. 37(4): 7020 – 7201 A.
- Ebersole, Prisciall, and Patricia Hess. (1982). *Toward Healthy Aging : Human Needs and Nursing Response*. Saint Louis : The C.V. Mosby company.
- Krejcie, Robert V. & Morgan Daryle M. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3) : 608.
- Maslow, Abraham Harold. (1970). *Motivation and personality*. 2nd ed. New York : Harper and Row.
- Mayer, Lordgeo. (1979, August). A Study of Sport and Leading Activities Program in the Secondary School of Minesota. *Dissertation Abstracts International*. 33(11): 6432 – A.
- McDowell, Linada Lee Goette. (1996, May). Leisure Recreational Preferences and Practices Among Adolescents wits and Without Mental Retardation. *Dissertation Abstracts international*. 56(11) : 435 – A.
- Nuontogmah, Samuel Yaltube. (1982, October). Physical education Program Offered in Iowa High School, Preferred by Seniors and Recommended by Professors in Iowa Colleges And Universities. *Dissertation Abstracts International*. 43(3) : 1080 – A.
- Watson, James Franklin. (1997). The Impact of Leisure Attitude and Motivation on the Physical Recreation Leisure Participation Time of College Students. *Dissertation Abstracts international*. 48(101): 1080 – A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ด้านการจัดการและการดำเนินการ

.....

.....

.....

ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ

.....

.....

.....

ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

.....

.....

.....

ด้านกิจกรรมนันทนาการ

.....

.....

.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ
ของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นโดยวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากร กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ลักษณะแบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 4 ตอน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกลุ่มกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม 4 ด้าน ด้านการจัดการและการดำเนินการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านกิจกรรมนันทนาการ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะต่างๆ

ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตอบแบบสอบถามให้ครบ และตอบตามความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งแบบสอบถามชุดนี้ไม่เป็นผลเสียต่อการทำงานแต่อย่างใด แต่จะเกิดประโยชน์กับบุคลากรส่วนรวม ในการจัดกิจกรรมนันทนาการให้เพียงพอเหมาะสมตรงตามความต้องการของบุคลากรต่อไป

ขอขอบพระคุณบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

นายสุทธิชัย พลัฒ์พลเล็ก
นิสิตปริญญาโทสาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้วิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากร
กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หน้าข้อความและเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () ให้ตรงกับตัวท่านมากที่สุดในแต่ละคำถาม

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() อายุตั้งแต่ 20 – 30 ปี

() อายุตั้งแต่ 31 – 40 ปี

() อายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป

3. ตำแหน่งงาน

() ข้าราชการ

() พนักงานราชการ

() ลูกจ้างประจำ

() ลูกจ้างชั่วคราว

4. ประสบการณ์ทำงาน

() 2ปีหรือน้อยกว่า

() 3-5 ปี

() 6-10 ปี

() 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรกรม ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง คำถามในส่วนนี้จะถามใน 2 ลักษณะ คือสภาพและความต้องการ

สภาพ หมายถึง ภาวะหรือปรากฏการณ์ที่เป็นจริงอยู่เป็นประจำในการประกอบกิจกรรมนันทนาการของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ความต้องการ หมายถึง ความประสงค์ที่ต้องการให้กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจัดกิจกรรมนันทนาการให้กับบุคลากรของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

การจัดกิจกรรมนันทนาการ หมายถึง การดำเนินการให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคลากรเข้าร่วมในเวลาว่างโดยไม่มีการบังคับหรือเข้าร่วมด้วยความสมัครใจแล้วส่งผลก่อให้เกิดการพัฒนาทั้งความสุขสนุกสนานและเป็นกิจกรรมที่สังคมยอมรับ เช่น การอ่านหนังสือ, เล่นกีฬา, ทัศนศึกษา เป็นต้น

ผู้วิจัยกำหนดสภาพที่เป็นจริงและความต้องการดังนี้

- 3.1 ด้านการจัดการและดำเนินการ
- 3.2 ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ
- 3.3 ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก
- 3.4 ด้านประเภทของกิจกรรมนันทนาการ

โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดในแต่ละคำถาม

ตัวอย่าง

ข้อความ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ความต้องการกิจกรรมลีลาศ			/		

คำอธิบาย จากตัวอย่างแสดงว่า ผู้ตอบมีความต้องการกิจกรรมลีลาศอยู่ในระดับปานกลาง

**แบบสอบถามระดับความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ
ของบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม**

ข้อความ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>ด้านการจัดและการดำเนินการ</u>					
1. มีการสำรวจความต้องการในการจัดกิจกรรมนันทนาการ					
2. มีนโยบายส่งเสริมการจัดกิจกรรมนันทนาการ					
3. มีการจัดทำแผนงาน / โครงการจัดกิจกรรมนันทนาการ					
4. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการตามแผนกำหนดการที่วางไว้ล่วงหน้า					
5. มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ					
6. มีการประชาสัมพันธ์ให้ได้มีการรับทราบ					
7. มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมนันทนาการ					
8. มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น					
9. มีระบบการให้บริการ เพื่อความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ					
10. มีการจัดทำเอกสารประกอบการจัดกิจกรรมนันทนาการ					
11. มีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านกิจกรรมนันทนาการ					

ข้อความ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
12. มีการจัดโครงการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนในกิจกรรมนันทนาการอย่างต่อเนื่อง					
13. มีการจัดสรรงบประมาณด้านกิจกรรมนันทนาการให้เหมาะสมและต่อเนื่อง					
14. มีการอำนวยความสะดวกในการใช้งบประมาณในการจัดกิจกรรมนันทนาการ					
<u>ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ</u>					
15. เจ้าหน้าที่ดูแลรับฝากสิ่งของในบริเวณสถานที่ออกกำลังกาย					
16. เจ้าหน้าที่เบิกจ่ายอุปกรณ์ในการออกกำลังกาย					
17. เจ้าหน้าที่ให้บริการการออกกำลังกาย					
18. เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมนันทนาการ					
19. เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความชำนาญคอยให้คำแนะนำกิจกรรมนันทนาการ					
20. เจ้าหน้าที่ที่ให้ข่าวสารและคำแนะนำบริการจัดกิจกรรมนันทนาการ					
21. เจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย					
<u>ด้านสถานที่, อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก</u>					
22. มีสถานที่ในการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง					
23. มีสถานที่ในการจัดกิจกรรมในร่ม					
24. สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีอากาศถ่ายเทสะดวก					

ข้อความ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
25. สถานที่ในการจัดกิจกรรมสะอาด น่าใช้งาน					
26. สถานที่สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว					
27. ห้องน้ำ ห้องสุขามีสะอาดและเพียงพอ					
28. สถานที่จัดกิจกรรมนั้นนันทนาการมีความเหมาะสม					
29. สถานที่ในการจัด กิจกรรมนันทนาการ ที่มีมาตรฐาน					
30. มีที่พักผ่อนเพียงพอและเป็นสัดส่วน					
31. สถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการมีความปลอดภัย					
32. อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมนันทนาการในสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งานมีมาตรฐาน					
33. ห้องปฐมพยาบาลหรืออุปกรณ์ปฐมพยาบาลสำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการเมื่อเกิดอุบัติเหตุ					

ข้อความ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
กิจกรรมนันทนาการ					
34. ท่านต้องการเข้าร่วมกิจกรรมและกีฬาเหล่านี้ เพียงใด					
1) เทเบิลเทนนิส					
2) วอลเลย์บอล					
3) กอล์ฟ					
4) เทนนิส					
5) แบดมินตัน					
6) ฟุตบอล					
7) บาสเกตบอล					
8) โยคะ					
9) แอโรบิคแดนซ์					
10) ทักษะศึกษา					
11) กีฬาภายในหน่วยงาน					
12) อ่านหนังสือห้องสมุด					
13) สังสรรค์ปีใหม่					
14) ร้องเพลงคาราโอเกะ					
15) ดูภาพยนตร์					
16) แห่เทียนพรรษา(กิจกรรมทางศาสนา)					
17) สังสรรค์ประจำปี					

**ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของ
บุคลากรส่งเสริมคุณภาพและสิ่งแวดล้อม**

3.1 ด้านการจัดการและดำเนินงาน

ข้อเสนอ

แนะ.....
.....
.....

3.2 ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ

ข้อเสนอ

แนะ.....
.....
.....

3.3 ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

ข้อเสนอ

แนะ.....
.....
.....

3.4 ด้านกิจกรรมนันทนาการ

ข้อเสนอ

แนะ.....
.....
.....

3.5 อื่นๆ

ข้อเสนอ

แนะ.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	สุทธิชัย พลัฒ์ปลาเล็ก
วัน เดือน ปี เกิด	19 สิงหาคม 2523
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	69 ลาดกระบัง ซอย 6 ถนนลาดกระบัง แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520
สถานที่ทำงาน	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2535	ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดลานบุญ
พ.ศ.2541	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพรตพิทยพยัต
พ.ศ.2545	วิทยาศาสตร์บัณฑิต(วท.บ) พลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ.2549	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(วท.ม) การจัดการนันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ